

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:21

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60606
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Gruodžio-December 16 d., 1970 m.

Kaina 10c

295

ISPANIJA ATŠAUKĖ PILIETINES TEISES

SOVIETŲ AVIACIJA EUROPOS FRONTE JAU TURI GREITŲ MIG-23 LĖKTUVŲ

HEIDELBERG. — Nato valstybių karo vadai susirūpino nauju Sovietų Sąjungos pagamintu modernišku kovos lėktuvu Mig-23, kuris neseniai pasirodė sovietų aviacijoje. To lėktuvo sovietų valdžia dar nedavė savo satelitams Varšuvos pakto valstybėse, tačiau sovietų eskadrilės jau pradėtos aprūpinti. Vakarų žvalgyba dar nežino Mig-23 apginklavimo ir kitų savybių, tačiau žinoma, kad jis skrenda tris kart greičiau už garso greitį ir, pagal sovietų aviacijos žurnalus, yra sumušęs visą eilę greičio rekordų. Kaip žinoma, neseniai mirė to lėktuvo konstruktorius gen. Mikojanas. Žinoma ir tai, kad Mig-23 nešioja kelių rūšių raketas, jų tarpe iš oro žemės raketas.

Iki šiol Nato pakto aviacija, nors turėjo mažiau lėktuvų už Varšuvos pakto, tačiau tie lėktuvai buvo greitesni, galėjo toliau skristi ir nešti geresnius ginklus. Naujų sovietų lėktuvų įvedimas šį pranašumą panaikina. Sovietai turi Varšuvos pakto jėgose 240 lengvų bombonešių, 1,300 naikintuvų ir atakos lėktuvų, 2,000 naikintuvų gynybai ir 400 žvalgybos lėktuvų. Nato jėgose yra 16 lengvųjų bombonešių, 1,400 atakos lėktuvų, 350 naikintuvų ir 400 žvalgybos lėktuvų. Pripažįstama, kad vakarai turi geresnį personalą, geriau paruoštus lėktuvus.

Centrinės Europos Nato jėgų vadai siekia sustiprinti oro gynybos tinklą, alarmų sistemą ir priešlėktuvines jėgas. Amerika neseniai atvežė į Vokietiją dvi naujas raketas: "Chappara", kurios vežiamos vikšrinio šarvuotuoju, turi 32 raketų vienoje baterijoje. Jos skrenda virš 4 mylių atstumu. Tas raketas pakeičia "Vulcan" baterijas, kurios susideda iš šešių vamzdžių pabūklų, kurie šauda 25 mm. kalibro šovinius po 3,000 per minutę iki 5,000 pėdų nuotolyje. Septintoji Amerikos armija bei šių ginklų turi nemažai Hawk ir Nike-Hercules raketų, kurios saugomas fronto užnugaris.

Naujų sovietų lėktuvų įvedimas dar sustiprins ginklų lenktynes. Vakarai jau stiprina savo gynybos sistemą ir stengiasi sumažinti lėktuvų skaičių skirtumą. Sovietų Sąjunga turi Europos fronto 3,940 lėktuvų, o Nato sąjunga tik 2,166 lėktuvus.

Nustatė kvotas plieno bendrovei

PITTSBURGHAS. — Amerikos plieno bendrovė US Steel Corp. apkaltino teisingumo departamentą, kad tas noris nustatyti bendrovei kvotas, kiek ji turi priimti ir darbus negrų. Teisingumo departamentas padavė bendrovei į teismą, kaltindamas ją negrų diskriminacija Birminghame, Alabamoje. Departamentas pareikalavęs, kad bendrovė skirtų 50 nuosimčių visų savo fabriko raštines ir įstaigų darbų negrams. Korporacija tą reikalavimą atmetė.

US Steel prezidentas E. Gott nurodė, kad jo bendrovė skrupulingai laikosi visų įstatymų ir priimdama darbininkus nedaro skirtumo tarp rasės, religijos, tautinės kilmės ar lyties. Tačiau teisingumo departamentas reikalavimai pralenkia įstatymų numatytas ribas. Reikalaujama proporciškai yra didesnė už baltųjų ir negrų proporciją Jeffersono apskrityje, Alabamoje.

Teisingumo departamentas į teismą traukia kelias darbininkų unijas, kurios irgi prisidėjusios prie negrų diskriminacijos.

IŠ VISO PASAULIO

SEOULAS. — P. Korėjoje nuskeno laivas-keltuvas su 276 žmonėmis. Japonų žvejų laivai išgelbėjo tik 8 keleivius. Kitų ieško Korėjos karo laivai ir lėktuvai.

COBURG. — Rytų Vokietijos kareivis nuginklavo savo draugą ir perėjo sieną į Bavariją.

SAIGONAS. — P. Vietname prie demilitarizuotos zonos amerikiečių patrulis netyčia įžengė į savo pačių minų lauką. Šeši patrulio nariai žuvo, du buvo sužeisti.

PARYŽIUS. — Miesto taryba nutarė pavadinti mirusio de Gaulle vardu žinomą Paryžiaus aikštę l'Etoile, kur yra Nežinomo kareivio kapas ir Triumfo Arka. Nors vyriausybė skatino miesto tarybą toki nutarimą priimti vienbalsiai, dėl vardo, keltimo kilo smarkūs ginčai. Kairieji atstovai protestavo prieš vardo pakeitimą.

JOAQUIN. — Texas mieste lyje nuo bėgių nuejo traukinys ir paskleidė nuodingas, viename vagone buvusias, dujas. Gyventojai tuoj buvo iškraustyti. Keli gaisrininkai apsinuodijo ir buvo paguldyti ligoninėn.

NEW YORKAS. — NYT laišky skyrė kunigas Peter Chase kviečia užmiršti nepalankius atsiliepimus apie Pakrančių Sargybos klaidą ir prisiminti visus gerus darbus, kuriuos ta Pakrančių Sargyba atliko ir atlieka.

MILANAS. — Šiandien Milano universitete vyksta didelės demonstracijos prieš policijos žiaurumą. Vienas studentas šeštadienį žuvo. Virš 50 buvo sužeisti. Darbo unijos skelbia streikus. Demonstracijos prasidėjo dėl baskų teismo Ispanijoje.

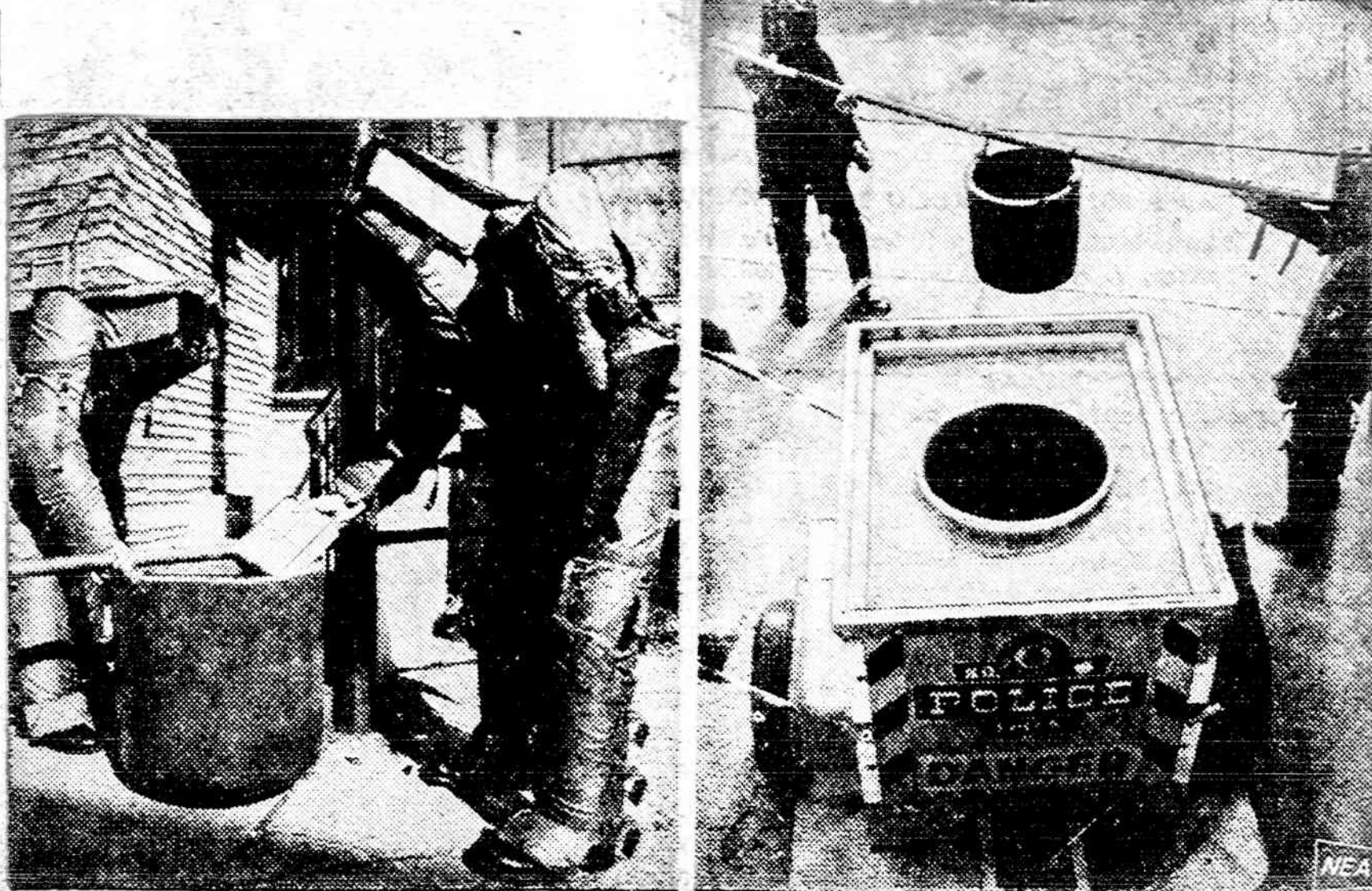
CAPE KENNEDY. — Karo aviacija išbandė paskutinę daugialypę Minuteman 3 raketą.

TOKIO. — Komunistinė Kinija paskelbė įspėjimą Amerikai, kad ši nesirengtų pulti Šiaurės Vietnamo. "Mes įspėjame Amerikos imperializmą: nepadarykite klaidos, gerai apskaičiuokite". Amerikos puolimai Šiaurės Vietname esą Kinijos provokavimas.

TAIPEJUS. — Tautinės Kinijos radijo direktoriaus pavaduotojas suimtas. Jis jau daug metų buvęs komunistinės Kinijos šnipas.

SEOULAS. — Pietų Korėjoje ateinančiais metais paks Amerikoje 400,000 tonų ryžių. Tiek pat numatoma įsivežti iš Japonijos.

WASHINGTONAS. — Atominių Energijos Komisija skelbia, kad šeštadienį Sovietų Sąjungoje, po žemės, buvo susprogdinta stipri branduolinė bomba.

Pittsburgh, Pa. policininkai demonstruoja, kaip jie pašalina teroristų padėtą bombą. Ji įdedama į sustiprinto stiklo pluošto dubenį, o tas įstatomas į smėlio pripildytą mašiną priekaba. Šie įrenginiai taip sukonstruoti, kad sprogdama bomba didžiausią jėgą išmestų aukštyn, į viršų.

RESPUBLIKONAI GUBERNATORIAI LIŪDNAI ŽIŪRI Į PARTIJOS ATEITĮ

SUN VALLEY. — Idaho valstijoje vyksta 28 respublikonų gubernatorių suvažiavimas, kuriame viešpatuoja labai liūdnos nuotaikos. Prie jų prisideda tai, kad dalyvauja ir šeši respublikonai, kurie gubernatorių vietas pralaimėjo praėjusiose rinkimuose. Jie kaltina prezidentą Nixoną ir jo liniją dėl savo pralaimėjimo. Vienas gubernatorių pareiškė, kad šiai konferencijai parinkta negera vieta, susirinkti reikėtų ne "Saulės slėnyje", bet "Mirties slėnyje". Kitas respublikonas pareiškė, jog prezidentas Nixonas, jei šiandien būtų prezidento rinkimai, laimėtų, gal, tik Floridoje. Dešimtyje didesnių Amerikos valstijų jį nugalėtų demokratų kandidatai.

Washingtono gubernatorių Dan Evans pareiškė, kad vyriausybė pasirinko rinkimuose klaidingą "tvarkos ir įstatymų" šūkį. Gub. Miliken iš Michigano pasakė, kad prezidentui reikia skubiai vienyti, o ne skaldyti tautą, jei jis nori laimėti 1972 metų rinkimus. Vyriausybės linija grynė tik Kalifornijos Reagano ir Floridos Kirk, nors jis pats rinkimus pralaimėjo. Indiano gub. Whitcomb pareiškė, kad Nixonas turėtų Indijoje sunkumų, nors 1968 metais jis čia gavo nemažą daugumą.

Šioje nepasitenkinimo ir kritikos šviesoje reikia vertinti ir prezidento paskyrimą į izdo sekretoriaus vietą seno demokrato, buvusio Texas gubernatoriaus John Connally. Ekonominiai klausimai šiuo metu yra Amerikoje labai svarbūs. Izdo sekretorius Kennedy siūlęs prezidentui pasitraukti tuoj po lapkričio mėn. rinkimų, kada paaiškėjo, jog balsuotojai ima nusisukti nuo vyriausybės politikos. Didėjanti infliacija ir didėjanti bedarbė sudaro vyriausybei nemažą pavojų.

Naujas izdo sekr. Connally yra senas buvusio prezidento Johnsono draugas ir rėmėjas. Jis yra advokatas, buvęs karo laivyno karininkas. Prezidentas Kennedy buvo jį padaręs laivyno sekretoriumi. Connally buvo sužeistas, kada Lee Harvey Oswaldas nušovė prezidentą Kennedy.

Demokrato paskyrimas į respublikonų vyriausybę laikomas politiniu gestu Texas gyventojams ir Amerikos demokratams. Gal Connally geriau sugebės patraukti demokratų dominuojama kongresą į Nixono pusę.

Connecticuto universitete padegamoji bomba sužalojo ROTC (karinio apmokymo) pastatą.

Laivo pagrobėjas nutarė sugrįžti

PHNOM PENHAS. — Kamodijoje į Amerikos ambasadą atėjo amerikietis Alvin Glatkowski, kuris su kitu jaunu amerikiečiu kovo mėnesį buvo priverstas Amerikos amunicijos laivą pasukti į tada neutralios Kamodijos uostą. Kitas "Columbia Eagle" laivo pagrobėjas Clyde McKay susidėjo Kamodijoje su vienu amerikiečiu dezerteru ir prisijungė prie komunistų. Apie jo likimą žinių nėra.

Pats Glatkowski buvo prižiūrimas Kamodijos valdžios. Jis buvo palaikytas kalėjime ir vėliau laisvai vaikščiojo Phnom Penho gatvėmis. Jis gyveno valdžios namuose, tarnų tarpe, o vėliau buvo perkeltas į viešbutį. Jis dažnai pasikalbėdavo su amerikiečiais korespondentais. Dabar jis pareiškė norįs grįžti į Ameriką priimti jam teismo skiriamą bausmę. Kitos išeities jam nėra, kaip sugrįžti arba "amžinai čia pūti".

Žada dalyvauti taikos daliniuose

WASHINGTONAS. — Amerikos vyriausybė pareiškusi Jordanui ir Izraeliui, kad Amerika sutinka dalyvauti Jungtinių Tautų taiką prižiūrinčioje kariuomenėje, jei tokia būtų sudaroma. Tokia kariuomenė turėtų būti sudaryta ne tik iš Amerikos ir Sovietų Sąjungos kareivių, kaip pasiūlė Jordano karalius, bet joje turėtų būti ir kitų valstybių kareiviai.

Šis Amerikos pareiškimas yra politikos keitimas, nes iki šiol Amerika savo lėšomis remdavo taikos dalinius, tačiau pati kareivių neduodavo. Valstybės departamentas pareigūnai ir dabar galvoja, kad geriausiai būtų taikos priežiūros kariuomenę sudaryti iš nedidelių, neutraluman linkusių, valstybių.

NEW YORKAS. — Vakar dienų žurnale "U. S. News and World Report" per visą puslapį įdėtas straipsnis apie Simą Kudirą. Žurnalo chronologine tvarka aprašo visą įvykį ir nurodo, kokių priemonių buvo imtasi, kad panašūs įvykiai nepasikartotų.

VELIAUSIOS ŽINIOS

◆ Viceprezidentas Spiro Agnew Čikagoje gynė JAV karių jėgų panaudojimą Kamodijoje.

◆ Iš Jordano atėjo žinios, dar nepatvirtintos, kad Jordane sprogo automobilis, kuriuo važiuavo palestiniečių partizanų vyriausias vadas Arafas. Jis žuvis.

◆ Brazilijos valdžia skelbia, kad susektas namas, kur teroristai slepia Šveicarijos ambasadorių. Visa apylinkė apsupta. Teroristai skelbia, kad ambasadorius bus nužudytas, jei policija pulstų namą.

◆ Kongreso konferencijos komitetas patvirtino 66 bilijonų gynybos išlaidų biudžetą. Suma yra 2 bil. dol. mažesnė už vyriausybės prašytą ir 6 bil. mažesnė už pernai metų sumą.

◆ Gynybos sekr. Laird ir štabo viršininkas po švenčių važiavo į Pietnamą ir į Paryžių.

◆ Sovietai paskelbė, kad jų erdvėlaivis jau nusileido ant Veneros planetos. Nusileidimo laikas buvęs 35 minutes.

◆ Automobilų darbo unija patvirtino naują sutartį su Ford bendrove. Dar vyksta derybos su Chrysleriu.

◆ Indijos Aukščiausios Teismas nusprendė, kad vyriausybės žingsnis atimti iš buvusių Indijos princų ir macharadžų titulus ir privilegijas yra prieš Indijos konstituciją.

◆ Popiežius priėmė audiencijoje Rusijos sentikių Leningrado ir Novgorodo metropolitą Nikodimą.

◆ Švedų diplomatas Gunnar Jarring sugrįžta į Jungtines Tautas, kur sausio mėnesį prasidės arabų ir izraelitų taikos derybos.

BASKŲ REIKALAVIMAI PASTATĖ ISPANŲ VALDŽIĄ Į SUNKIĄ PADETĮ

MADRIDAS. — Ispanijos baskų teismas sukėlė Ispanijoje politinę krizę. Franco kabinetas posėdžiavo ir paskelbė, kad šešioms mėnesiams yra suspenduojamos pilietinės laisvės ne tik baskų provincijose, bet ir visoje Ispanijoje. Policija dabar galės laikyti be teismo sprendimo įtariamuosius kalėjime iki 6 mėnesių. Anksčiau buvo reikalaujama, kad policija per 72 valandas gautų teismo sprendimą. Iki šiol policija suėmė apie 200 asmenų, ryšius su demonstracijomis dėl baskų teismo. Nors režimas visus kritikus vadina teroristais ir komunistais, prie nepasitenkinusių priskaitomi ne tik kairieji sluoksniai, bet ir katalikų bažnyčia bei ispanų intelektualai.

Rabinas ragina kovoti prieš Maskvą

NEWTON. — Karingosios Amerikos žydų "Gynybos Lygos" vadovas rabinas Meir Kahane su pasitenkinimu sutiko žinią, kad sovietų kultūros ministerija atšaukė Bolšoi baletą ir operos gastroles Amerikoje. Jis tačiau pareiškė, kad to negana. Amerikos žydai turėtų spausti vyriausybę, kad ji visai nutrauktų kultūrinius ryšius su Sovietų Sąjunga. Jis ragino visus žydus pradėti naują, stiprią kampaniją už žydų išlaisvinimą Sovietų Sąjungoje.

Galimas daiktas, kad Sovietų Sąjunga turėtų kitų apskaičiavimų atšaukdama Bolšoi teatro kelionę į Ameriką, nes kitos trys numatytos sovietų grupės žada atvykti, kaip buvo numatyta. Jos yra: 100 asmenų Sibiro šokėjų ir dainininkų grupė iš Omsko, Osipovo balalaikų orkestras su 80 asmenų ir Dono Kazokų 90 asmenų grupė su šokių ir dainų ansambliais. Tų grupių koncertai yra patvirtinti sovietų kultūros ministerijos.

Nors sovietai dėl Bolšoi neatvykimo kaltina Amerikos "zionistų provokacijas", yra žinomas faktas, kad paskutinė Bolšoi teatro gastrolė Amerikoje davė nemažų nuostolių. Operos ir baletų spektakliuose dalyvauja 420 žmonių, juos visus yra nelengva prižiūrėti ir sovietai, matyt, bijo naujų pabėgimų. Todėl jie nutarė geriau visai Bolšoi teatro neišleisti.

Komunistų vadai "naujoje kairėje"

WASHINGTONAS. — Senato vidaus saugumo komitetas paskelbė vieno liudininko pareiškimus komitetui. Iš tų pareiškimų matosi, kad didelė dauguma "naujosios kairės" organizacijų yra dominuojamos komunistų. Liudininkas yra buvęs komunistas, Čikagos universiteto studentas, Gerald Wayne Kirk. Jis kovo mėnesį papasakojo senato komitetui, kad 1968 metų rinkimams komunistai ir juos remiančios grupės rengėsi išstatyti savo kandidatus: dr. Benjamin Spock ir žuvusį dr. Martin Luther King.

Amerikos komunistų partija buvo pažadėjusi šiuos kandidatus remti ir jie buvo pasirodę bendradarbiauti su savo sponsoriais.

Kirk pareiškė, kad beveik visose "naujosios kairės" grupėse, net ir moterų išlaisvinimo lygoje, vadais yra patyrę marksistai.

CANBERRA. — Australijos kariuomenės vadas P. Vietnamo gen. Fraser greit bus pakeistas brigadierium Dunstanu.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

VII-JI METAI

NR. 43 (303)

Kanados lietuvių spauda

IRGI BANDO PASIŠAUDYTI

Skautininkas L. Eimantas su Al. Gimantu

Visos organizacijos, sambūriai, sąjungos, draugijos, klubai užima visuomenėje savą pozityvią vietą ir sudaro didelę jėgą tautinio likimo uždavimams. Ta organizuota jėga, reikalinga stipriai išplaukia ir į tarptautinę areną.

Besigerint statomąją, kurią, vykdomąją organizacijų veiklą, tenka lygiai taip pat pasidžiaugti ir pastabomis, kurių apstu ne tik privačiuose pokalbiuose, bet ir spaudoje. Išvagus stebėtojai savo kritiškais mintimis visada nori ir linki geriausių rezultatų, o laikraščiai skaitytojai — organizacijų nariai — labai mielai, atvirai tariant, skaito įvairiausių nuomonių pasidalinimus: susikaupdami, susimąstydami, apgalvodami, užsidegdami.

Dėlto šiomis dienomis su malonumu perskaitėme dviejų autorių (Al. Gimanto ir v. s. L. Eimanto) „Pasišaudyti“ Kanados lietuvių savaitraščiui: „Tėviškes Ziburiuose“ ir „Nepriklausomą Lietuvą“. Abu straipsnius čia perteikiame išties. Pirmasis straipsnis buvo įdėtas lapkričio 5 „Tėviškės Ziburiuose“ (Nr. 45), antrasis — gruodžio 2 „Nepriklausomą Lietuvą“ (Nr. 1225). Komentary neturime; tik stebime du žurnalistus, gerbiančius abi jų minimas organizacijas ir saugojančius jų orumą.

DVEJŲ SĄJUNGŲ TRINTIS

Al. Gimantas

Kada prasidėjo toji savotiška kontraversija? Šiandien būtų sunku pasakyti, bet nenormali padėtis nebando gerėti. Kalbame apie mūsų didžiausių ir svarbiausių jaunimo organizacijų, ateitininkų ir skautų, tarpusavyje santykius. Kad ir kaip būtų

keista, bet didesnio bendradarbiavimo, tarpusavyje ryšių tarp jų kaip ir nėra. O jei kur ir turimi kokie ryšiai, jie — labai menki. Abi organizacijos viena nuo kitos atsiribojusios, lyg geležine uždanga atsivėrusios.

Kad kažkas kažkur yra netvarkoje, jaučia abi grupės — ir skautai, ir ateitininkai. Kai kurie vyresnieji, atrodo, tai pergyvena, nors ir nieko nebando daryti padėčiai pakeisti. Tuo tarpu jaunesniuosiose auga kažkoks antagonizmas, nepasitikėjimas, priešingumas, gal net savotiška abipusė neapykanta.

Jau ne kartą iš jaunųjų lūpų tenko girdėti viešus ar pusiau viešus priekaištus, pastabas, kad pyz, ateitininkai yra tokie ir tokie, skautai — tokie ir tokie ir t. t. Blogiausia kad, stebint mažuosius, nejuokais susidaro įspūdis, jog jie ir tiki tuo, ką sako, o kada kartoja tuos priekaištus lyg ir su pasigėrėjimu, su pasididžiavimu, tarsi tarami: „štai“, „aš ne toks, tokia, kaip tas ateitininkas, kaip toks ar kitoks skautas. Tai yra visiškai nenormali padėtis, kuri turėtų būti taisoma tuoju pat abiejose organizacijose. Kai kada vadovai, girdėdami tokias bevertes kalbas, nekreipia dėmesio, kada ir sudraudžia, kai kuriais atvejais net ir pritaria. Tai irgi didžiulė klaida, tiesioginė skriauda mūsų jaunimui, jų vertingoms auklėjimo ir brendimo funkcijoms, asmenybės ugdymui.

GRUPĖ BOSTONO SKAUTŲ ŽIDINIO NARIŲ SU VIEŠNIA E. GIMBUTIENE IŠ KALIFORNIJOS
Sėdi iš kairės — O. Jauniskienė, V. Meskestad, B. Bernotienė, E. Gimbutienė, I. Nenortienė, S. Subatienė, V. Hodges, S. Štėnė, G. Bačiulienė. Stovi: N. Snipienė, R. Veitienė, B. Skabeikienė, T. Leveckienė, I. Veitienė, L. Kiliulienė ir D. Eikiniene.

D. Žikienės nuotrauka

Turėtume suprasti visi, jaunieji ir vyresnieji, skautai ir ateitininkai, bei jų vadovybės, kad abi sąjungos savąja verte ir svarba yra lygios, vienodai svarbios ir vienodai nepakeičiamos. Abiejų obalsiai, bent savąja esme, nelabai skirtingi. Abiejų tikslai ir jų vykdymas pakankamai panašūs ir kilnūs. Gali būti blogų atskirų skautų ar ateitininkų, bet nėra blogos skautų ar ateitininkų organizacijos. Nereikia ir aiškinti, kad abu jaunimo sambūriai įsivijęs gyvenime atstovauja tokioms vertybėms, kuriomis pelnytai gali didžiuotis kiekvienas iš mūsų.

Pažinkime geriau vieni kitus! Šiuo obalsiu vadovaujantis, gal ir galima būtų pradėti kalbą apie skautų ir ateitininkų suartėjimą. Prieš metus šių elnių autorių siūlė bent vasaros mėnesiais pasikeisti reprezentaciniais būreliais ir skilimais veiklaiose stovyklose, paviešėti vieniems pas kitus, bandyti geriau pažinti ir suprasti vieni kitus. Šis pasiūlymas, nors ir nebuvo atmetas, nesulaukė jokio pritarimo. Dar nevelu, dar galima bandyti, nelaukiant vasaros stovykių. Dirva plati: galima suruošti bendras išvykas, parodas, pasirodymus, minėjimus, sporto žaidynes, gal net ir lituanistinio pobūdžio varžybas, pramogas, studijų dienas ir pan. Kiekvienas toks atvejis sudarys geriausią progą bent kiek suartėti, susipažinti, pabendrauti. O tada juk turės išnykti visi itarinėjimai, priekaištai, nevykusios pastabos, kurias kaip tik daugiausia ir sukelia skautų ir ateitininkų organizacijų nepakankama abipusė pažintis.

ARGI IS TIKRŲJŲ TAIP YRA?

Labai produktyvus mūsų spaudos darbininkas Al. Gimantas „Tėviškės Ziburiuose“ bando aptarti, jo supratimu, nenormalią padėtį, kuri atsiradusi tarp ateitininkų ir skautų organizacijų. Štai, jo pagrindinės mintys:

Kažkur kažkas yra netvarkoje ir tai jaučia abi grupės. Iš jaunųjų tekę nugirsti vienu prieš kitus viešus ar pusiau viešus priekaištus ar pastabas. Susidaras įspūdis, kad mažieji tiki tuo, ką sako. Vadovai, girdėdami tokias bevertes kalbas, nekreipia dėmesio, kai kada sudraudžia, kai kuriais atvejais — pritaria.

Negalečiau kalbėti ateitininkų vardu, bet kaip skautui tebūnie leista pasakyti, kad Al. Gimanto virš minėti samprotavimai, atrodo, neturi pamato, o kai kur net yra kontradikciniai. Sakyti, kad „kažkur kažkas yra netvarkoje“ — yra tik spėjimas. Vadovai, mano supratimu, gerai daro, kad nekreipia dėmesio į bevertes kalbas. Lietuviškas priejodis tai patvirtina — vėjų ir žmonių kalbų nesugaudys.

Mažuosius galima pateisinti, jog jie tiki, ką sako ir veikia. Tai psichologinis aspektas. Jų vaizduotė plati ir dažnas jų didžiulį savo įsivaizduotų pranašų

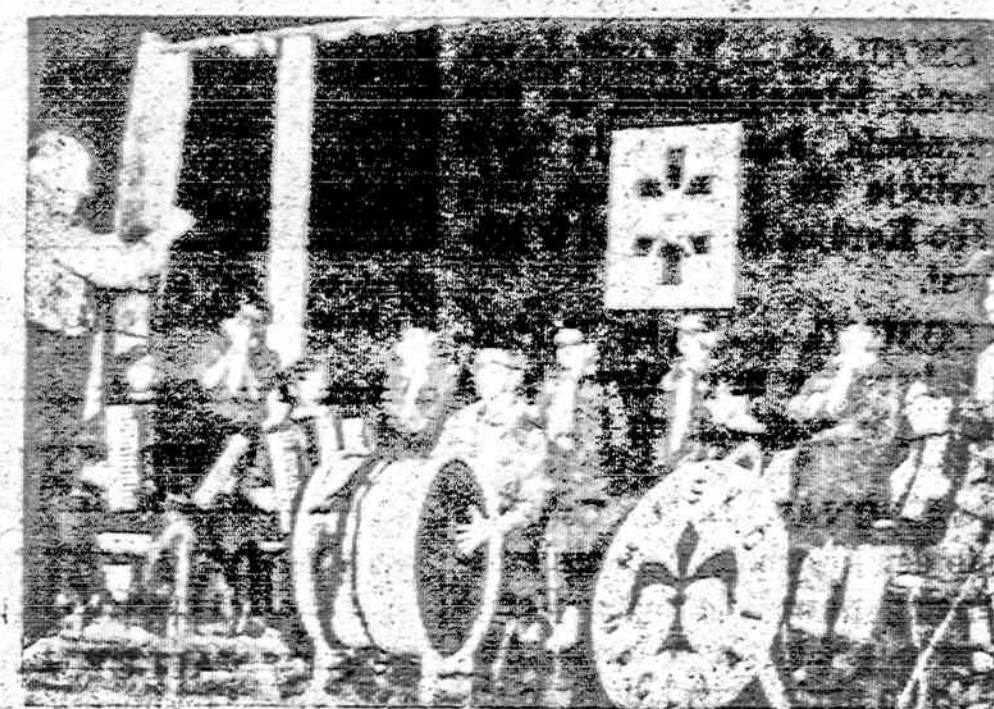
PORA KVIETIMŲ Į KŪČIAS

Clevelandui ir Chicagai

Clevelando akademikės ir akademikai skautai rengia bendras Kūčias gruodžio 24 d. šv. Jurgio parapijos solėje. Drauge su akademikais laukiami ir kiti skautų daliniai su tėvais bei išsitosomis šeimomis. Tad kviečiama ir plačioji visuomenė pabendrauti skautišrame pokylyje ir jaučiai praleisti šitokią brangų kiekvienam lietuviui vakarą. Sumanymas labai naudingas. Juo toliau, juo labiau retėja skaidriai tokių šeimų, kurios pagal senoviskus įpročius, tapusius papročiais, šventė Kūčias savo šeimoms ribose arba retais atvejais kvietė artimiausius giminaičius, ypač vienišus. Šiandien platesnės skautiškoji šeima su iškilmingomis apeigomis ir lietuviškais patiekalais tikrai gali pa-

tenkinti bet kurių polinkių blaškomą ar skaudžių prisiminimų slegiamą savo artimąjį. Skautiška brolystė švyti kiekvienai kilniai progai.

Antra vertus, visi broliškos meilės jungiami labai sušildytume skautiškos dvasios plasnioji.

ALGIRDAS VAITEKAIČIO VADOVAUJAMAS MINDAUGO DRAUGOVES SKAUTŲ ORKESTRAS: „MIŠKO BROLIAI“ atlieka meninę Lietuvos kariuomenės šventės minėjimo dalį.

K. Sragausko nuotrauka

MIŠKO KELIŲ ATŽYGIUOJA AŽUOLO MOKYKLOS STOVYKLAUTOJAI.

Šią vasarą stovyklavę Montrealio Liet. Bendruomenės stovyklavietėje „Baltijoje“.

Č. Kiliulio nuotr.

mą tą tokį retą vakarą. Šeimininkės gi būtų atpareigosios nuotradinių patiekalų gausybės gaminimo namie.

Ir dar vienas gerai sukombinuotas patogumas. Kūčios pradedamos 9 val. vak. kad norintieji galėtų prieš vidurnaktį pereiti čia pat į šv. Jurgio bažnyčią dalyvauti Bernelių mišiose.

Vladas Brazdukis

★ Chicagoje kernavietės ruošiamas Kūčias kasmet atvyksta daug svečių, kurių ir norėdamos nebegalime sutalpinti, šiemet atvykusiuosius galėsime priimti ir susodinti tik su išsijusiais laiškuose kvietimais.

Sulaukę Jaunimo Centro praplėtimo, tikimės, galėsime ir daugiau dalyvauti norinčiųjų pasiųsti.

Kernavės skautų tuntas

„NAUJIENOS“ KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIUŠIS

Christmas stocking.

After they open the toys and the ties and the wallets and the watches, there's one more gift to go.

It's nestled at the bottom of the Christmas stocking. It's a U.S. Savings Bond. Probably the easiest gift you can give. Just stop at the bank and pick it up.

And, it's one of the nicest gifts anyone could hope to receive.

It even comes with its own special gift envelope. Choose from four different designs.

What's more, now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to maturity of 5 years 10 months (4% the first year). That extra ½% payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

A U.S. Savings Bond. For Christmas. It will help fill a stocking this year. And a wallet in the years to come.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. They may be deferred until redemption. And always remember: Bonds are a proud way to save.

Take stock in America. With higher paying U.S. Savings Bonds.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is authorized as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ŠITA EGLUTĖ MONTREALIO MUSEUM OF FINE ARTS PUOKĖ 1968 M. Kalėdinių eglučių paroda muziejuje vyksta ir šiemet, o vyresniokios ir jaunesniosios lietuviškas skaučes papuošė vieną iš pačių dailesių eglučių.

JĖGŲ TELKIMAS LIETUVOS LAISVEI

Dr. Kazio Karvelio Vliko seime skaitytas referatas

(Tęsinys)

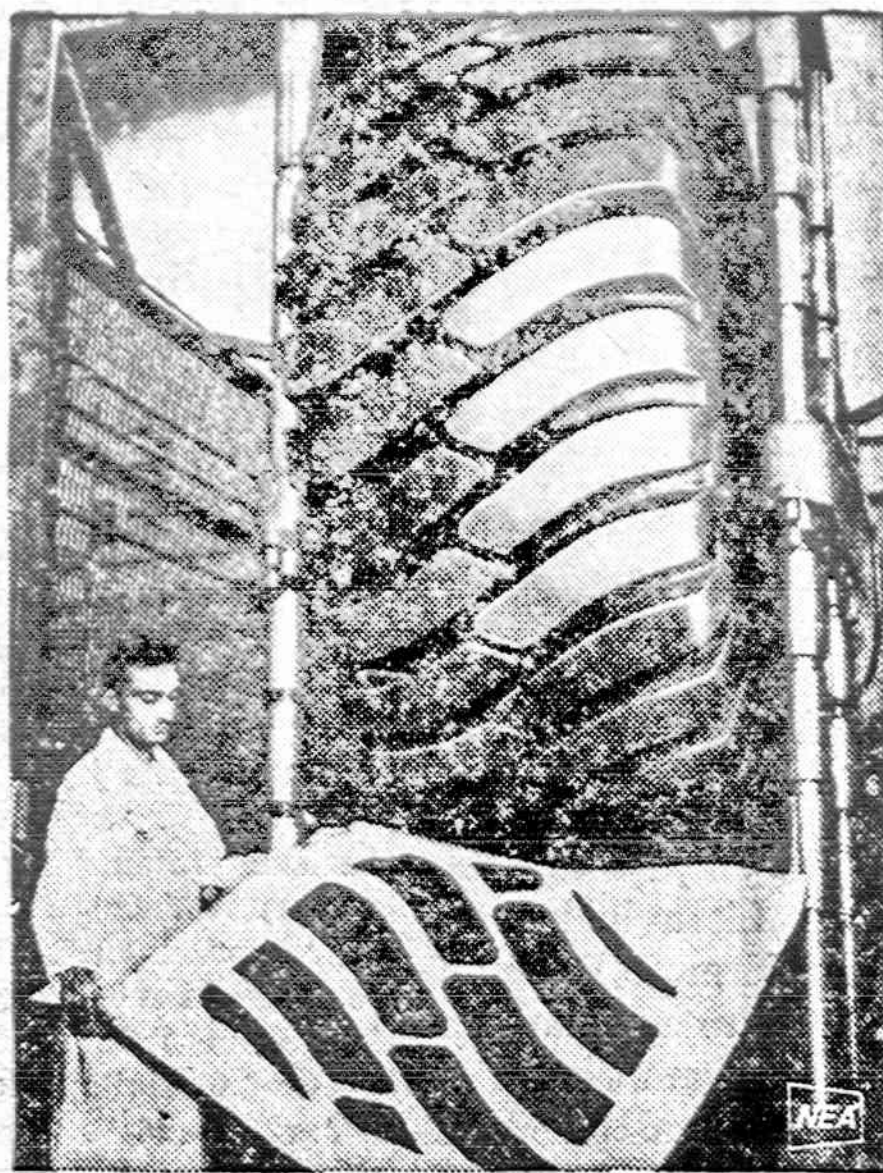
Išmintinoje, bet labai reikšmingoje padėtyje yra Sovietų Sąjungos, o kartu ir okupuotos Lietuvos intelektualai bei kiti specialistai, kurie vienokiomis ar kitokiomis progomis atstovauja užsienio konferencijose Sovietų Sąjungai. Tai Milovan Đilo "Naujoji Klasė", kuri iš komunizmo daugiausia gauna, bet jį daugiausia ir nepatenkina. Komunizmo nepatenkinimų ten nepaprastai daug, bet labai mažai galinčių bent žodį pasakyti prieš. O ši grupė gali, nes jai ypatingai pataikaujama. Jie reikalauja to patio, ko ir mes: laisvės ir teisių. Tai dinamiškas, kuris susprogdino jau daug imperijų. Štai kodėl mes turime stengtis sueti į kontaktą su jais ir nors moraliskai juos paremti. Ši klasė pakol kas yra vienintelė, bet rolė yra labai didelė, kadangi kiekvienai valdžiai daug sunkiau kovoti su vidiniais priešais negu išoriniais. O koordinuota veikla iš vidaus ir išorės gali išsprogdinti pačią Sovietų Sąjungą.

Išsiryškinus svarbą šiandieninėse sąlygose Lietuvos laisvės jėgų ir nustatius, kad tinkamiausia imti pagrindu mokslo darbų tojų išėivijoje, tenka ieškoti priemonių juos užgažuoti šiam darbui. Siūlyčiau Vliko sekre-

toriui paruošti apdairiai suredaguotą asmeninį laišką, prašant juos atitinkamomis progomis iškelti rusiškojo komunizmo pavojus žmonijos demokratinėms laisvėms, panaudojant Lietuvos okupacijos faktus, kaip ilustracinę medžiagą. Čia gali būti naudojama Lenino kalbos tautybių klausimu, Komunistų Partijos suvažiavimų pasisakymai ir kaip antitezė reali Lietuvos rusinimo politika per mokyklas, ekonomines išnaudojimas bei užimtųjų kraštų bei satelitų diskriminacija sovietinėje sistemoje. Toks laiškas, gautas iš Vliko pirmininko, neabejotinai sudarytų tam tikrą ryšį tarp Vliko ir kalbamo mokslo darbuotojo. Tuo pačiu sukuriamo psichologinė situacija, kur kalbamas asmuo pasijunta reikalingas lietuviškai visuomenei, nes jam skiriamas specialus dėmesys.

Taip užsiimę kontaktai tarp Vliko ir eilės asmenų, kurie lietuviškai visuomenei yra žinomi, bet gali būti labai reikšmingi Lietuvos laisvės siekime.

Esu tikras, kad iš visų kontaktų atsirastų bent keletas asmenų, kurie parodytų didesnio susidomėjimo šiuo laisvinimo darbu ir iš tokių jau galima būtų susidaryti "smegenų trestą" prie nuolatinės Vliko institucijos. Aš žiūriu, kad Vliko funk-

Akron, Ohio pagaminta nauja padanga, 40 colių platumo, 2,800 svarų svorio. Ji skirta žemės sėmimo mašinoms. Technikas nuima padangos atspaudą.

cija ateity ne mažės, bet didės, nes mūsų diplomatinis korpusas diena iš dienos mažėja ir mažės. Šios funkcijos naturalus pavadėtojas bus Vlikas, kuriam bus reikalinga ir papildomų jėgų, ypač su plačiais politiniais ir visuomeniniais kontaktais.

Mokslo darbuotojų klasė yra rekomenduojama atlikimui daugiau specifinio uždavinio, kuris liečia intelektualų klasę tarp tautinėje plotmėje. Tačiau to dar maža, nes Lietuvos laisvės siekimas, kuris yra integralinė dalimi tos globalinės kovos dėl laisvės, tai yra visos lietuvių tautos siekimas ir jam turi dalyvauti visa tauta be klasių, gyvenamų vietovių bei generacijų skirtumų.

Tokiai kovai vesti reikalinga didelio tautinio sąmoningumo, ideologinio bandumo ir kūrybiškos iškilmos. Lietuvių tauta šiuos visus "privalumus" neabejotinai turi, tik laikas juos po truputį dildyti ir todėl reikalinga atnaujinti. Tas ypatingai pastebima jaunuomenėje, kuri skaitytina realiausia jėga Lietuvos laisvai siekti. Ji stokoja tautinio sąmoningumo ir ideologinio brandumo, nes jo iš niekur nėra gavusi tiek, kiek reikalinga. Norint sąmoningai ir efektyviai prisidėti prie Lietuvos laisvės siekimo pirmiausia reikia įsisąmoninti, kad dabartinis gyvenimas lietuvių tautai yra tik laikinas vegetavimas ir mūsų tautinei kultūrai plačiąja prasme nieko neduoda ir negali duoti tų sąlygų, kurias turėjome laisvoje ir nepriklausomoje tėvyneje.

Norint Vlikui ar kitiems veikniams padaryti dabartinį mūsų jaunimą sąmoningais lietuvišais, reikalinga neatidėliojant lietuviškose kolonijose suruošti perskaityti, ateitininkų ar kitas jaunimo organizacijas simpoziumus, politines popietes ar kitais vardais pavadintas susirinkimus. Juose reikalinga diskutuoti klausimus, kurie kelia tautinį jaunolio sąmoningumą. Čia reikia iškelti pirmumus, kuriuos jaunuolis turi dalyvaudamas lietuviškose organizacijose, žinoma, neignoruoju ir kai kurių minusių. Taip pat turėtų būti diskutuojamas su gerai paruošta informacija lietuvių ateivių įnašas į šio krašto kultūrinį, ūkinį ir politinį gyvenimą. Taip pat turi būti analizuojamas dabartinis okupuotos Lietuvos gyveni-

mas, ypač jaunimo, kur iškiltų okupanto sprespauda ir laisvių lauzymas. Čia geriausiai kalbėtoju tiktų jaunasis Brazinskas, žinoma, jei pavyks jį išlaisvinti ir parsikviesti į Jungtines Amerikos Valstybes. Kitos temos atsirastų beorganizuojant tokius su būvimus vietoje. Šie pobūviai gali būti tik dialogų, bet ne paskaitytų, formoje. Šiandieninis jaunimas, kuris mėgsta daugiau mokintis ne būti mokinamam, paskaitytų formos nemėgsta. Jaunimas skundžiasi, kad jo niekas neišklaus. Patenkime ir šį jo troškimą — duokime jam daugiau kalbėti negu patys. Tokių pokalbių vadovai turi būti ypatingai gerai parinkti.

Šio ir kitų Vliko planų vykdymo sėkmingumui pagerinti būtina bent didesnė lietuviškose kolonijose išteigti Vliko delegatūros ir tuo sudaryti tempresnius ryšius su visuomene. Tai labai svarbu jaunimui, kurie ne daug žino apie Vliką, o dar mažiau apie jo uždavinius.

Jėgų telkimui Lietuvos laisvei siekti turėtų pagelbėti kiti kurie organizaciniai pakeitimai mūsų išėivijos veikloje. Norint įtraukti jaunimą į aktyvia visuomeninę veiklą mums reikalinga viską žymiai sutrumpinti. Šiandieninė technologijos pažangos amžiuje laikas yra labai vertinamas ir niekas nenori susirinkimuose bei posėdžiuose sėdėti po keturias ar penkis valandas. Prisiminkime, kad minėjimų kalbos gerumas ne ilgumu matuojamas. Pasaulio beliko tik viena valstybė, kur kalbų gerumas matuojamas valandomis. Tai yra Sovietų Sąjunga. Tačiau nepamirškime, kad Brežnevas ar Kosyginas prieš pradėdamas kalbą žino, kad iš jo auditorijos nepasišalins nei vienas klausytojas, kol nebus baigta jo kalba. Mūsų kalbėtojai turi nepamiršti, kad jų klausytojai yra laisvi ir labai nekantrūs. Jie turi kantrybės išklausyti tik trumpas ir geros kalbos. Lietuvos istorijai mokinti ar jaunystės prisiminimams pasakoti minėjimų auditorija nėra tinkama vieta, kadangi jaunimas tą pastebėjęs tuojau apleidžia salę.

Ieškome naujų ir jaunesnių kalbėtojų minėjimams ar kultūrinėms paskaitoms. Tai patraukia jaunimą, o kartu padeda surasti naujų talentų. Būkime atlaidūs jaunesiems kalbėtojams už padarytas technines ar etnines klaidas, bet nebijokime jiems to asmeniškai paaiškinti, nes tik tokiu būdu išugdome kalbėtojų talentai. Neduokime pradedantiems kalbėtojams ar programų vedėjams techninių pastabų spaudoje, ypač dėl lietuvių kalbos blogo naudojimo.

Supraskime, kad Amerikoje jaunimas daug greičiau bręsta negu Lietuvoj. 18 metų jaunuolis jau dažnai yra tėvas, gali fronte naudoti ginklą, o kai kuriose valstijose balsavimo būdu spręsti net valstybinius reikalus. Lietuvių visuomenėje jiems daugeliu atvejų patikimas tik žen-

klų segiojimo ar registracijos bei programų dalinimo darbas. Tai neabejotinas degradavimas, kuris prisideda prie pasitraukimo iš lietuviškos veiklos. Jei to nenorime, tai minėtus darbus palikime maziems skautukams, kurie tai laikys sau už didelę garbę, o studentams ir doktorantams pasistenkime surasti bent programų vedėjų pareigas. Toks respektas neabejotinai prisidės prie jų patraukimo į lietuvišką veiklą.

Spauda, kuri labai daug prisideda prie viešosios nuomonės formavimo, dažnai savo komentarais atbaido jaunosius veikėjus nuo lietuviškos veiklos. Čia kalbama ne apie konstruktyviąją kritiką, kuri mums labai reikalinga, bet kritiką, kuri savo naudojamu stilium ir žinių šaltiniais daugiau mena šmeižtus, negu nuosirdžią kritiką. Mūsų lietuviškos spaudos kai kurie kritikai stokoja inteligencijos, kultūringo stiliaus ir atsakomybės jausmo. Būtų gera, kad Vliko Seimas į tai atkreiptų dėmesį savo rezoliucijoje. Mes esame reikalingi tautinė sąmonė ir patriotiškumą ugdančių straipsnių, daugiau negu menkavertės kritikos. Lai redaktoriai bei spaudos bendradarbiai ir vairuoja Lietuvos laisvės jėgas šia linkme.

Svarbiu jėgų telkimo Lietuvos laisvei stabdžiu yra išėivių nesutarimai dėl bendravimo su kraštu ir iš ten atvykstančiais. Deja, 15 minučių temoje tai neįmanoma nagrinėti.

Jeigu jėgų telkimas Lietuvos laisvei išėivijoje daugumoje kalbomis, tai okupuotoje Lietuvoje priešingai: ten apie tai niekas nekalba, bet prieš okupantą jie geriau laikosi negu Japonijos studentai — demonstrantai prieš policiją. Rusui, stengiamasi net susisiekti autobusuose, neleistis atsisėsti. Kai rusas įsijunta ir pradeda šaukti, kad jis žino, jog jis nekenčiamas todėl, kad jis rusas, tada lietuviui jam atsa-

ko? o kogi čia atsigrūdai, jei žinai, kad tave "nekenčia"? Prieš okupantą kovojama, visom priemonėm, neišskiriant nei stojimo į partiją. Ten partijos biuletas tai yra priemonė išlaikyti svarbesnius postus lietuvių rankose. Či lietuviškumas ar rusiškumas "matuojamas" pagal tai, kiek padėta ar pakenkta lietuviams. Nežiūrint rafinuotiausios rusiškos indoktrijos, kad lietuvių tauta sunykusi, nepa-

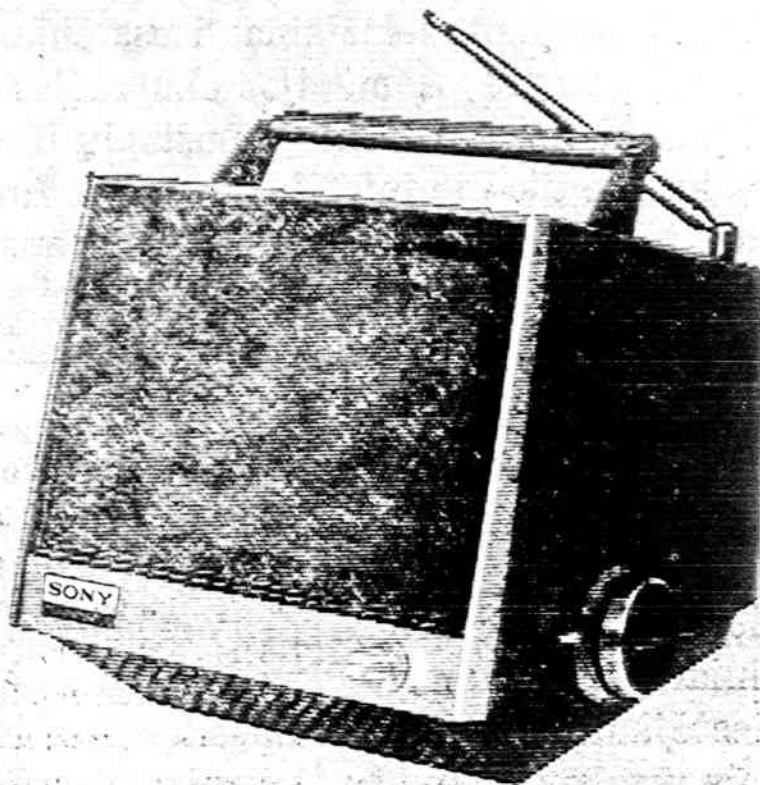
jėgi, ir be kūrybinio potencialo, ir jaunių ir suaugusių tarpe vyrauja nuomonė, kad rusas yra žemesnis už lietuvių ir moraliniu ir kultūrinio požiūriu. Nors beveik jėga lietuvis sukamas į Maskvą, o jo akys ir mintys visvien traukia į vakarus. Jie su-rado ir būdą kaip palaikyti ryšį su vakarais, ir tai ne slaptu, bet oficialiu būdu. Jie stengiasi būti pirmiausia respublika ir tokiu būdu užimti reprezentantės vietą tarptautinėse parodose, moksline konferencijose, sporto olimpiadose ir panašiose išvykose. Nors šis kelias mums ir nevisada aiškus, bet jiems tik vienintelis būdas pakvėpuoti vakarietiškomis idėjomis.

Bendrai, šiandien lietuvių bei didelio pavojaus dar nėra okupuotoje Lietuvoje, tačiau diena

iš dienos kova ir ten sunkėja ir ilgainiui pozicijos keičiasi okupanto naudai. Iš to tenka daryti išvadas, kad laikas dirba mūsų nenaudai ir telkime visas jėgas Lietuvos laisvei šiandien. Išnaudokime tą puikią politinę situaciją, kuri pravėrė mums duris į Amerikos ir viso pasaulio televiziją, radio ir spaudą.

PELĖ LĖKTUVE

Anglų keleivinio lėktuvo, skridusio į Londoną, kone visa įgula kelionės metu vaikėsi pelę, kažkaip patekusią į lėktuvą. Nustebintiems ir dėl tokio neįprasto elgesio sunerimusiems keleiviams buvo paaiškinta, kad pelė būtina surast dėl dviejų prie-pasčių: pirma, buvęs atvejis, kai pelė pragauzė elektros laidą, antra, "importuot graužikus į Angliją griežtai draudžiama".

Sony Sunset Portable TV

The Sony TV-720U is called the Sun Set. Because its black screen gives the same sharp picture outdoors that it does indoors. Even when the glare is strong. And since it weighs a little over 9 lbs., you can take it anywhere — beach, boat, boudoir or backyard. Plus a 7-inch diagonal screen that let's you share the fun with the whole family. Sharp picture? You bet. TV-720U owes it all to Sony's advanced solid state circuitry — and a forward AGC system for sensitive reception. Operates on AC or rechargeable battery (optional) that can be recharged with set's built-in battery charger. Plugs into cars and boats with optional accessories. You've got to see it to believe it.

SONY

GLASER'S FURNITURE & APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave. Tel.: PR 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali pasikaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykę lietuviai galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išėivių švie-suolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupyimo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months, \$3.00 per month	
in other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$6.00 per three months, \$3.00 per month	
other countries \$21.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months, \$3.00 per month	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Kitoje JAV vietose:	
metams \$18.00	
pusei metų \$10.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Užsienioose:	
metams \$21.00	
pusei metų \$11.00	
vienam mėnesiui \$2.50	
Nauijienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Lietuviams primena armėnų likimą

Vilniuje okupanto leidžiama Tiesa šių metų gruodžio 1 d. numerį paskyrė Armėnijos okupacijos 50 metų sukakčiai paminėti. Pavarčius 4 puslapių Tiesą, susidaro įspūdis, kad ne tik Vilniuje, bet ir visoje rusų pavergtoje Lietuvoje tą dieną nieko neatsitiko. Ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje. Niekas negimė ir niekas nemirė, niekas neposedžiavo ir nieko nenutarė, niekas nieko neįsėdėjo ir nieko neparašė.

Visos pavergtos Lietuvos dėmesys buvo nukreiptas į maršalo Grečkos Jerevane priimtą sovietų karo jėgų parą, į kilometrą Leonido Brežnevo kalbą ir į pusę puslapio užimančią Armėnijos kompartijos sekretoriaus I. Kočiniano pareiškimą. Visi džiaugėsi armėnų kultūros "klestėjimu", žemės ūkio produkcija ir nepaprastai didelėmis armėnų aukomis Antrojo Pasaulinio karo metu. Armėnų žuvo prie Stalingrado ir Maskvos, Pskovo ir Šalia Minsko, prie Oderio ir Šalia Berlyno. Brežnevas priminė, kad armėnai kartu su rusais prieš 50 metų kovoję prieš baltagvardiečius ir padėję "raudonajai armijai" "išlaisvinti" dabartinę sovietinės Armėnijos teritoriją. Ko Brežnevas Jerevane nepriminė, tai skerdynių, kurias raudonarmėčiai surūšė armėnams, bandžiusiems savarankiškai tvarkyti krašto reikalus. Armėnai bandė bent išsikvoti tas teises, kokias jie turėjo caro okupacijos metais, bet bolševikai atėmė ir rusų caro pripažintas teises.

Dalimi armėnų likimas panašus į lietuvių tautos likimą. Kaip armėnai, taip lietuviai senovėje buvo galingi. Ir vieni ir kiti buvo sudarę dideles valstybes ir valdė didelius plotus. Armėnų istorija daug senesnė, negu lietuvių. Armėnai turi žinių, paminklų ir net dainų apie karalių Kutį, kuris valdė Armėniją 3,000 metų prieš Kristų, tuo tarpu lietuviai tokių senų praeities paminklų neturi. Armėniją buvo užkariavę hetitai, asirčiai, persai, graikai, turkai, arabai, rusai ir šandien komunistai. Kiekvienas užkariavęs palikdavo žaizdą. Kiekvienas grobė vertingus daiktus, kultūrinius paminklus, naikino armėnų praeities paminklus. Dar prieš Kristų armėnai valdė Kaspijos jūros pietų pakraštį ir derlingas Tigro bei Eufrato upių slėnius. Dar ir šandien šiaurės Turkoje yra daug armėnų, kaip jų yra šiaurės Irane ir kitoje Kaspijos jūros pakraščio srityje.

Kaip lietuviai, galingesnių ir žiauresnių kaimynų

PETRAS BOTENAS

MAT, KAIP KARTAIS ATSTITINKA!

Juožas Jakštas savo "Aiškinimas ir pasiaiškinimas" (Nauijienos, 263 nr. 1970 m.) atsakymu į Vinco Zemačio "Pavėluotas Lietuvos krikštas" (Nauijienos, 212-220 nr. 1970 m.; išleistas ir atskiru leidiniu) straipsnį, teisiškai palietusį jo "Pavėluotas Lietuvos krikštas" (Suvažiavimų Darbai VI. 1969 m. 177-187 p.) straipsnį — paskaitą, — veik pusę savo viso straipsnio užve-

buvo sustumti į dabartinę nedidelę Baltijos jūros pakraščio sritį, taip ir armėnai yra suvaryti į pietinę Kaukazo kalnų ir Kaspijos jūros pakraštį. Lietuviai buvo laimingesni už armėnus ta prasme, kad Pirmojo Pasaulinio karo pabaigoje jie pajėgė išsikvoti sau nepriklausomybę ir bent porą dešimčių metų galėjo savarankiškai ir nuo kitų visai nepriklausomai tvarkyti savo krašto reikalus. Bandė nepriklausomybės siekti ir armėnai, bet jiems nepavyko. Silpni raudonarmėčiai buvo priversti trauktis iš Pabaltijo, tuo tarpu Kaukazan sutrauktos komunistų jėgos ir tarpusavęs bolševizmo priešų nesantaikos privertė armėnus mesti ginklus. Dalis armėnų pabėgo į užsienius, kiti prisitaikė prie sovietinės netvarkos, bet dar didesnė armėnų dalis žuvo nuo komunistų kulkos. Kovos lauke komunistai yra bailiai, bet jie labai drąsus užfrontėje. Kovos lauke komunistai tampa komisarais, ir prižiūri, kad kiti eitų į priešų linijas, bet patys pirmieji niekad neina. Jeigu nepavyksta fronto pralaužti, tai komunistai pirmieji pradeda bėgti. Raudonarmėčiams nuginklavus armėnus, komunistai be jokio pavojaus skerdė kalnuose užsilikusius Kaukazo gyventojus. Dalis armėnų prisitaikė prie okupanto, bet Stalinas, valydamas neištikimusius, išskerdė nepaprastai daug ir komunistų. Brežnevas Jerevane priminė apie Rusijoje žuvusių armėnų, bet jis nieko nepasakė apie pačioje Armėnijoje rusų čekos išskerstus armėnus.

Armėnų rašto paminklai siekia mūsų gadynės penktą šimtmečio pradžią. Tuo metu armėnai jau turėjo savo raidyną. Rusai tada dar nieko neturėjo. Yra užsilikusių labai senų armėnų tarmių Biblijos vertimų. Senas yra ir armėnų folkloras. Kaip šiandieninėje Lietuvoje, taip dabartinėje Armėnijoje viskas komunistinama ir rusinama. Senieji armėnų rašto paminklai išskiriami ir taikomi okupanto tikslams. Gerai gyvena tikrai su okupantu pasižokiusieji bendradarbiauti armėnai, o didelė krašto gyventojų dauguma skursta, alksta ir šla.

Lietuvos komunistai yra labai gerai informuoti apie Armėnijoje rusų prastes skerdynes. Pirmosios skerdynės įvyko prieš 50 metų, kai visą Armėniją okupavo raudonarmėčiai ir čekistai, o antrosios skerdynės įvyko 1937 metais, kai Stalino įsakymu čekistai skerdė visus senus komunistų partijos narius ir jų krauju raudonai dažė saurinius Kaukazo kalnų upelius. Rusai, įsakydami plačiai garsinti Armėnijos okupacijos 50 metų, priminė lietuviams, kad ir jų likimas yra panašus armėnų likimui.

Bet mes gyvename kitoje gadynėje. Rusai galėjo valdyti Armėniją 50 metų, bet artėja galas kolonializmui. Išsilaisvins ne tik Armėnija, bet ir kitos rusų pavergtos tautos. Prieš prievartą jau pradeda kelti balsą toliau matantieji žmonės pačioje Rusijoje.

Šitai netinka lietuvių kalbos dvasiai, o jei pradėtum aiškinti iš lietuviško pasakymo, tai vietomis kitiems skaitytojams galėtų ir ausys pradėti leipti, ir, esą, suprastų jį skaitytojai: kiti istorikas rašas, tai "šventųjų šventybė, — neliesk!", o kiti kiti istorijos rašas, tai tik niekai. Žodžiu, J. Jakštas savo "aiškinime ir pasiaiškinime", visai pasigirdamas apvartindamas ir mėsindamas, sau nepatinkamą auką pasišauna su niekinti, kam tas žmogus driso jo straipsnio — paskaitos kelias vietas kitaip įrodinėti. Tuo tarpu jis pats į jau temos reikalą taip V. Zemačiui (ir kitiems skaitytojams) atsako, kaip vis nepaveikdamas aiškiai baigti: "taip" ar "ne". O galop, — tas viskas ten tekste taikliai žinoma pačiam J. Jakštui kaip žinoma, ir istorikui apibūdinti.

Jam atsakė V. Zemačis "Atsakymas Dr. J. Jakštui" (Nauijienos, 263, 269 ir 270 nr. 1970 m.). Išsimoka tų abiejų autorių dar kartą viską perskaityti ir esmę suigti: ar pavėluotas Lietuvos krikštas, ar gal jis iš tikrųjų buvo perankstyvas, ir kas čia galėjo būti istorijoje dėl to tikrai kalta. Kad jiedu spaudoje dar aiškintų, — būtų tikslu ir gerai, nes dar nebūtu, o tema svarbi. Betgi bent šikart jau reikėtų istoriko aiškiaus žodžio, nors pačiam istorikui ir tektų bent šiek tiek prisipažinti, jei vyras.

Kad kiek atvėstų, apnyktų "didiesiems" didybės manija bent ateičiai, tai skaitytojų žiniai šį tą toliau čia parašau irgi iš istorijos (tik netolimos), nors ta istorija yra net per daug liūdna apie tolimesnę, senesnę lietuvių tautos istoriją.

Istorikai suklupo

Arba kam tiek jiems augstai šokti? Arba laida turi du galus.

J. Jakštas savo "Aiškinimas ir pasiaiškinimas" atsakyme V. Zemačiui yra įrašęs šitai, o tai pirmiausia, matysime, tinka ir pritaikoma patiems istorikams, taigi ir ypač pačiam atsakytojui:

"1) Pirmą, istorijos mlytojamams trūksta laiko perspektyvos; antra, priešingumo šaknis — praeities įvykių ne vien tik pažinimas, bet ir jų vertinimas gerai ar blogai; 2) Istorikai, paprastai, laiko savo uždavinį patinti iš šaltinių žmonių veiksmų bei įvykių tokiu, kokie jie iš tikrųjų buvo; 3) Nebūtų taip jau blogai, jei tos kritiškos pastabos kiltų iš tinkamos istorijos mokslo nuovokos, pagrįstos mokslo duomeniu. Kai to nėra, tai gaunasi toks svaiojimas".

Šie visi šio istoriko žodžiai, taigi, ištiesina tinka ir šitokiam

Lietuva reikiama ir tikusio aprašymo gi dar nėra susilaukusi.

O Gedimino laikai?

J. Jakšto ir V. Zemačio buvo ten pat paliesti irgi labai svarbūs "Gedimino laikai", spaudai parengė V. Pašuta ir I. Štal. Vilnius. 1966 m. 200 p.; originalas lotyniškai, o dabar jo vertimas lietuviškai ir rusiškai. Apie tuos laikus ligi šiol iš spaudos tiek nepakankamai aišku, kad J. Jakštas prašytinas, jau be pamokslavimo V. Zemačiui, pilniau ir kategoriškiau laikraštyje išaiškinti savo straipsnio — paskaitos temos reikalui.

Jo žinios apie Gedimino laikus (Suvažiavimų Darbai VI 185-6 p.) praneša tik kitų nuomones, ir tai svyruojančias, o autorius konstruktivios nuomonės ir turinio aiškinimo nėra negirdėti. Iš mūsiškių, turbūt, istorikų kas emigracijoje dabar yra rašęs apie Gedimino laikus, tai kaikiurių jų labai idomių ir svarbių Lietuvos istorijai atitinkamai neįsagrėję.

Duotas kelias istorikui, ir pažiūrėsim, ką teiks, jei teiks, gera pasakyti pats istorikas.

Argi jau yra tokia bedarbė?

Spaudoje skaitome, kad JAV yra jau 5,8 bedarbių. Tai aukštas procentas. Kaikuriuose vietovėse gal jis ir tikslus, bet daugelyje vietų jis galėtų būti žymiai mažesnis. Chicagoje te paminėjus kaip pavyzdį United States Steel liejyklas, kurios dirba visą laiką normaliai. Jos dažnai tiesiog "būnciais" prima darban vyrus, bet pastarieji per 2 — 3 dienas ir vėl "išgaruoja". Taip daro tie žmonės, kurie visa gerklę rėkia, kad jie yra "skriaudžiamieji" gyvenime ir darbų gavimo atžvilgiu. Pagaliau kam dirbti ir visokiems mokescius mokėti, jei nedirbdamas pašalpos gauti tą patį arba net daugiau negu darbe uždirbtumei. Šalpos reikalingos invalidams, dėl blogos sveikatos negalintiems dirbti. Tačiau jos beatodairiai duodamos nepaprastai tvirkina jaunus, sveikus žmones. Jie vis labiau ir labiau padorių krašto piliečių kišenės tuština. Laikraščiu skiltys užverstos darbų pasiūlomis, o statistikos duomenys rodo rekordinius bedarbių skaičius. Miestai virsta lūšnynais, laukais atgalios atžengia džiunglės. Ką vyresnieji mūsų broliai sukūrė, laikas jų darbo vaisius naikina. Netu rime tinkamų gospadorių dabartinio gyvenimo reikalus tvarkyti, bet už tai turime virš dvylika milijonų šelpiamųjų ir apie šešis milijonus bedarbių.

J. J-tis

HENRIKAS TOMAS - TAMASAUŠKAS

LIETUVISKASIS PAMARYS

Pakalnės (Lankos) ir Labguvos apskritys

Devyni nemunai, devynios saulės.
Ir mirksta debesys kaip žąsys vandenį.
Kaimėnė kuterių, prigiludusi prie kranto,
šviežia žuvim ausuoja ir aitrta derva.

Kada užgستا raudoni stogai žalių kaštonų vygė,
Skirytė mirkioja bakenų akimis.
Devyni nemunai žvaigždės per naktį plukdo
į Kurių marių mėlynus tinklus.

Vytautas Mačiūka

28

GANDRALIZDIS ANT BAŽNYČIOS FRONTONO

Grįžtant atgal prie pasakojimo apie Lapėnų bažnytkaimį, tenka paminėti, kad 19-tame šimtmetyje susidarė iš dviejų miestelio dalių, atskirtų viena nuo kitos Gilijos upės vaga. Susisiekiamas tarp abiejų upės krantų buvo palaikomas keltų pagalba. Abiejose upės pusėse, prie pat keltų prielaukos buvo miestelio karciamos. Karciamą kairiajame Gilijos krante buvo graziame dviejų aukštų pastate su šviesiai mėlynai dažyta priešakine siena. Stogas buvo papuostas lietuviškais žirgelių ornamentais abiejose stogo galuose. Stogo vidurinėje dalyje buvo stiklo kupolas su stiebu vėliavoms kabinti. Bet apie 1895 metus tą karciamą sunaikino nakties metu kilęs gaisras. Man teko pačiam tą gaisrą matyti, — pridėjo Gerulis.

Didelių įvykių vaikų gyvenime būdavo pro Lapėnų Gilijos kanalą pavandenį praplaukiančių sielių vilkstines iš Didžiosios Lietuvos. Sielininkai net ir vasaros metu būdavo apsvilę kailinukais, o batų vietose dėvėjo nagines ir karnų vyžas. Pristatę savo sielius į lentpiūves, sielininkai grįždami atgal nusisamd-

davo vežikus — padvadas, kurie juos pavežėdavo iki Didžiosios Britanijos geležinkelio stoties. Iš ten jie sėdavo į traukinį ir grįždavo į namus. Vaziuodami atgal į savo kraštą sielininkai dainuodavo savo lietuviškas sutartines, kurių būdavo tikrai malonu pasiklausyti ir kurios skambėdavo beveik kaip vargonų muzika.

Šalia to vaikams buvo ir kiti dėmesio verti objektai. O tai buvo gandrallizdis ant Lapėnų bažnyčios zakrastijos stogo. Užsilpę ir bažnyčios varpinės bokštą, jie galėjo matyti viską, kas tame gandrallizdy kitame stogo dalyje. Gandrai ir ši liūda sugrįždavo iš metų į metus. Vieną rudenį, gandrmas jau išskridus į pietus, zakrastijonas Liedtke išdraskė tą gandrallizdį, sakydamas, kad gandro liūdas daro kėdą bažnyčiai. Bet kai tai gandrų pora kitą pavasarį sugrįžo atgal, jie ir vėl ten pat susinėšė sau naują liūdą.

Pro Lapėnų Gilijos kanalą praplaukiantys laivininkai jau iš tolo galėdavo matyti jiems gerai pažįtamą Lapėnų banyčios bokštą, bekyšantį iš už Gilijos kanalo pylimo. Aštuonkampės bažnytelės baltai dažytos sienos švietė iš tolo žaliai aplinkinės gamtos fone. Bažnyčios frontono sienoje buvo nutapytas aliejinis paveikslas, užpildęs keturkampę nišą. Paveikslas vaizduoja bažnyčios fundatorių baroną von Chieze Šeimą, klūpančią į dangų nukreiptais veidais, kur iš debesio pasirodo Jehova su angelais. Lapėnų bažnyčia buvo pastatyta barono atminimui po jo mirties ir savo šeimos atminimui našle baronienė apie 1702 metus pas Karaliaučiaus paminklų kalėjimą Perčelį (vok. Poertzel) užsakė tą frontono reljefą su paveikslu. Lai-kui bėgant vietos gyventojai apie tą paveikslą sukūrė savotišką legendą, susietą su Gilijos vagos tvarkymo istorijos atsiminimais. Seni apylinkės gyventojai aiškindavo, kad to paveikslas scena vaizduoja grafą, su-pykusį ant savo žmonos, kam ji iššvaistė jo pinigus kai-jis būv išėjęs kariauti su švedais septynerių metų kare ir dabar grąsinantį jai revoliuteriu. Pagal tą legendą,

grafui karo metu būnant fronte, grafienė vykdė plačių užmačių Gilijos vagos reguliavimo darbus, norėdama, kad vietos gyventojai turėtų darbo ir duonos. Tai, žinoma, buvo surišta su didelėmis išlaidomis ir iš karo sugrįžęs vyras rado dvaro kasą tuščią, dėl ko ir grasino žmonai nušauti. Todėl paveikslas vaizduojami aplinkui juos suklupę vaikai su išskeltomis rankomis, maldaują jį pasigailėti jų motinos.

Tam senų žmonių pasakojimui yra kiek pagrindo, nes Gilijos vaga čia buvo sureguliuota bažnyčios fundatorių pastangomis. Tik pats septynerių metų karas vyko kur kas vėlesniais laikais. Tačiau legendoje tie abu skirtingais laikais įvykę faktai buvo suplakti į vieną įvykį. Lai-kui bėgant paveikslas detalėmis tapus nebe tokioms ryškioms, žmonių vaizduotė sukūrė šią šurp-
pią jo aiškinimo versiją.

Dabartinės Gilijos dešinėje tebėra dar ir senoji Gilijos vaga, šiuo metu jau užakusi ir žolėmis užžalsusi. Okininkų sodybos dar tebestovėjo palei tą senąją Gilijos vagą. Žmonės ir dabar dar tebevadino ją Senosios Gilijos vardu, gi Gilijos kanalą vadino Naująja Gilija. Iš Lapėnųose klebonavusių kunigų galima paminti Enriką Gotlibą Liuneburgą (1689 — 1730), dalyvavusį 1719 metais išspausdinto lietuviško Lysijaus katekizmo tikrinime. Vėliau Lapėnų kunigais yra buvę iš plačios Jordanų šeimos kilę Kristijonas Samuelis Jordanas (1769 — 1840) ir jo brolis sūnus Jonas Karolis Augustas Jordanas (1794 — 1858).

Naujųjų Lapėnų priemiestį užaugęs Valteris Rudikaitis Lapėnų bažnyčioje buvo konfirmuotas parapijos klebono Kanapecko, kuris tada jau buvo daugiau kaip 90 metų amžiaus. Greit po tos konfirmacijos šventės kunigas Kanapeckas išėjo į emeritūrą ir į jo vietą buvo paskirtas kunigas Braun.

Valteris Rudikaitis taip pat gerai prisimena tą gandrallizdį ant Lapėnų bažnyčios frontono ir dažnai jį stebėdavo nuo bažnyčios bokšto, iš kur taip pat buvo

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSI, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WA1brook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma liguonų pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

Telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikėtai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.,
antradi. penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sešad. tikėtai susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas.

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradi. penkt. 10-4, ir
sešad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

Rez. GI 8-0873

Dr. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
Pirma tik susitarus
Valandos: pirmadi. ketvirtadi. 5-8,
antradi. 2-4
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi. ir penktadi. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradi. ir ketvirtadi.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sešad-
dienį nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešad-
ienis 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirma liguonų pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonas HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonas GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" —

JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sešadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

GRADINSKAS

RADIJAS - LAIKRODIS
BE RODYKLIŲ:
JŲ VIETOJE — JUDA
SKAIDIAI
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
ATID. SEKM. 11-4

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WA1brook 5-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadi-
nio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.

Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**KELIŲ IR LIETUVŲ
IR IS LIETUVOS**

Jeigu ateinančiais metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, kad nebūtų
sutrūkinėjimų ir grupinė kelionė būtų
pigesnė.

Vladas Rasciauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuos net 9 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės — Josephine Mile-
rūte ir Laima Luneckienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į

WALTER RASK - RASCIAUSKA

AMERICAN

TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave.

Chicago, Illinois 60643

Tel. 238-9787-8

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

Namu, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.
Patogios išimokė-
jimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

The Iron Curtain
Isn't Soundproof.

She can't come to you for the
truth, but you can reach her.
Radio Free Europe does get
the truth through.
Give to Radio Free Europe
Box 1986, Mt. Vernon, N.Y.
Published as a public service in
cooperation with The Advertising Council.

MIKAS BUDRYS

Už atsižymėjimus fotografi-
joje apdovanotas Chicago Tri-
bune fotografas.

Chicago Tribune suteikė Ed-
vard Scott Beck dovaną už at-
sižymėjimus savo srityse pra-
eitais metais viename investiga-
cijų reporteriui William Jones,
keliaujančiam redaktoriui
Kermit Holt, korespondentui
Kanadoje Eugene Griffin ir
dviem fotografams William
Yates ir Michael Budrys.

Apie Budrį pirmadienio Chi-
cago Tribune rašo:
Budrys jau 1967 metais apdo-
vanotas ta pačia Becko dovana
už didžiojo sniego nuotrauką,
kurioje parodytas nepaprastas
žmonių, automobilių ir sunk-
vežimų susikimšimas Cermak
Road gatvėje didžiosios 1967
m. sausio 26 dienos audros me-
tu, kai mieste buvo prisnigęs
rekordinis 24 colių sniego
sluoksnius.

Gimęs Švedijoje, Budrys at-
vyko į Chicago 1951 metais. Jis
yra baigęs Harrison Aukštesnią-
ją mokyklą, žurnalizmą studi-
javo Southeast College ir pa-
ruošiamąjį mokslo Wilson Ju-
nior College, ir nuo 1958 iki
1961 metų buvo Signalų korpu-
so ryšininkas fotografas. Prieš
pereidamas į Tribune jis dirbo
UPI žinių įstaiga.

ROCKFORD, ILL.

Mirė jauna lietuvaitė
Švedų ligoninėje mirė Ma-
ry Lou Edwards sulaukus 29
metų amžiaus. Ligoninėje ji iš-
gulejo net septynis mėnesius.
Vėlonė gimė ir užaugo Rock-
forde kaip Puidokaitė. Iškė-
jo už Gary Edwards, su kuriuo
kartu lankė mokyklą. Pradžią
šeiminio gyvenimo buvo lai-
minga. Susilaukė trijų vaiku-
čių. Bet štai prisimėtai sunki li-
ga, nuo kurios jokios pagalbos
jau nebebuvo.

Vėlonė paliko nuliudime vy-
rą, motiną, vaikučius, du bro-
lius, senelį A. Puidoką ir daug
kitų giminių. Su bažnytinėmis
apeigomis palaidota buvo Green-
wood kapinėse.
Kadangi vėlonės motinėle pri-
klauso Lietuvių klubui, tai lai-
dotuvėse dalyvavo ir daug klubi-
bičių.

Reikiu gilia užuojautą vi-
siems vėlonės artimiesiems.
Žvalgas

GLENN, MICH.

Po operacijos sėkmingai taisosi
Čia nuolatos gyvenantis Vy-
tautas Zyžas buvo operuotas
Douglas mieste ligoninėje. Li-
gonis, pergyvenęs nemažą vido-
rių operaciją, dabar sėkmingai
taisosi savo namuose. Jo sveika-
ta labai rapinasi žmona Virgi-
nia, kuri nuolatos dirba Chica-
goje Universal Savings and
Loan Association įstaigoje ir
savaitgaliais važiuoja aplankyti
savo sergančio vyro.

Kalėdų šventės jau prie pat
slenkscio ir tikimasi, kad Jose
Vytautas galės jas maloniai pra-
leisti prie vaisingo švedų sta-
lo.
J. J-tis

Šimtas puskunigių

Chicago katalikų arkidio-
cezo žiniomis, nuo vasario
mėnesio apie 100, daugumoje
vedusių, vyrų pradės treni-
ruotę į nuolatinis puskuni-
gius (dijakonus). Įsteigdamas
dijakonatą Chicago arkidio-
cezia atgaivina titulą, kurs
nebebuvo praktikuojamas per

700 metų. Dijakonatų steig-
mas buvo užgirtas praėjo Va-
tikano susirinkimo.

Nors dijakonai būsią įšventi-
nami kaip ir kunigai — vysku-
po, tačiau jie negalės laikyti
mišių, klausyti išpažinčių ir
patepti ligonius. Dijakonai
tikriausiai puskunigiai, būsią ski-
riami klebonų žiniomis kaip ka-
mendoriai, daugiau būti bendro
menų vadovais negu dalyvau-
ti lokiose pareigose kaip laido-
tuvės ir krikštai.

Kandidatai turi būti nejaun-
nesni kaip 35 metų amžiaus;
jų pamokos bus Quigley Pre-
paratory seminarijoje, 103 E.
Chestnut St. po 2 vakarus sa-
vaitėje per dvejus metus.

**Chicago Birutininkių
veikla gyva**

Chicago Birutininkės — Lie-
tuvos Didžiosios Kunigaikštienės
Birutės draugijos centrinis
Chicago skyrius rodo išskirti-
ną organizacinę veiklą. Chica-
go Birutininkės sugeba ne tik
suteikti pinigą, bet kas svarbu
— žino kur tą pinigą padėti.
Birutininkės aukoja šalpai,
globoja, sėpia buv. Lietuvos
karius, jų šeimas, Sibire ir pla-
čiame pasaulyje gyvenančius
— į vargą patekusius, finan-
siškai remia jaunimo organi-
zacijas, sporto klubus, ansam-
blius ir t. t. Chicago birutinin-
kės pirmosios atskubėjo su
auka ir neseniai įsteigta Litua-
nistikos katedrai Chicago uni-
versitete, paaukojo Lietuvių
Enciklopediją anglų kalba.

Trumpai tariant, Birutinin-
kės seka lietuviškojo gyveni-
mo veiklą, jaučia jo pulsą ir
laiku, vietoje atitinkamai re-
aguoja. Visokeriopai remia or-
ganizuotą savųjų veiklą. Bet
reikia pasakyti, kad ir Chica-
go lietuvių nelieka skolingi
darbščioms Birutininkėms:
gausiai lanko jų rengiamus pa-
rengimus ir dosniai aukoja.
Ties pasakius, visuomenė lan-
kanti Birutininkių parengimus,
jaučia ir tam tikrą asmeninį
malonumą, nes Birutininkių
parengimai visada būna jau-

kūs, pasižymi žydinčių gėlių
aromatais, žvakių šviesų ro-
mantika ir kas svarbu: aukšto
meninio lygio scenos progra-
ma.

VIETOJE SVEIKINIMŲ

Vietoj Kalėdinių bei Nau-
jųjų Metų sveikinimų Tautos
Fondui aukojo Prano ir Algiro-
do Brazinskių bylos gynimo rei-
kalams:

O. ir J. Audėnai,
Brooklyn, N. Y. \$35.00
Jonas J. Butkus,
Bridgeport, Conn. \$25.00
Ed. Skobeika,
Richmond Hill, N. Y. \$25.00
Ant. ir Kostas Petrauskai,
Rochester, N. Y. \$10.00
Bronė ir Kazys Eringis,
Tinley Park, Ill. \$15.00

• Kas ilsis ant laurų, atsibun-
da ant kaktusų.
(Selwyn Lloyd)

• Geras valdžios mokesčių
rinkėjas sugeba ir iš lieso pie-
no padaryti grietinę.
(George F. Kennan)

**Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI**

— Humboldt Parko Lietuvių Klubo
priešmetinis narių susirinkimas įvyks
gruodžio mėn. 16 dieną, trečiadienį
1:00 val. po pietų, Almera Simons
svetainėje, 1640 N. Drake Ave., 103
kamb. pirmam aukšte. Ši kartą kvi-
etimų nesilaukiant, Nariai ir narės
prašomi skatinti dalyvauti, nes bus
valdžios rinkimai 1971 metams ir ko-
misijos knygomis patikrinti. Malonė-
kite atstovėti naujų kandidatų ir narių.
Po susirinkimo bus vaisės.
W. Mankus, rašt.

— Žemaičių Kultūros Klubo prieš-
metinis narių susirinkimas įvyks tre-
čiadienį, gruodžio 16 dieną 7:30 val.
vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43
Street. Nariai kviečiami atsilankyti,
nes yra daug reikalų aptarti ir bus
valdžios rinkimai 1971 metams. Na-
rių dalyvavimas būtinas.
Rože Didžgalvienė, rašt.

— 9-to Wardo Lietuvių Demokrato
Klubų valdyba kviečia visus narius at-
vykti į klubo priešmetinį narių susi-
rinkimą, kuris įvyks gruodžio mėn. 17
d., 7 val. vak. Visų Susirinkimų para-
pijos svetainėje, 108 St. ir So. State St.
Susirinkimas yra svarbus ir būtinas
visiems nariams tuo, kad bus renka-
ma nauja valdyba ir revizijos komisija.
Juozas Skeivys, pirm.

**A. A.
PETER KLEMENT SENULIS**

Gyv. 6005 So. Sacramento Ave.
Mirė 1970 m. gruodžio mėn. 15 d., 7:00 val. ryto, sulaukęs 79 me-
tų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Seduvos parapijoje,
Vilnių kaime.
Amerikoje išgyveno 61 metus.
Paliko nuliudę žmona Petronėlė (Vadinskaitė), duktė Bernice
Yanas, zentas Stanley, anūkė Patricia Traub, jos vyras Robert, proanū-
kas John Robert Traub ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Lietuvoje liko sesuo Veronika Sloger su šeima.
Priklausė Chicago Lietuvių draugijai ir Kestucio pašalpos klubui.
Trečiadienį, 5 val. popiet kūnas bus pašarvotas Petkaus Marquette
koplyčioje, 2533 W. 71st Street.
Penktadienį, gruodžio 18 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingą pa-
maldą bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Peter Klement Senulio giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliudę lieka:
Žmona, duktė, giminės.
Laidotuvių Direktorius Donaldas Petkus. Tel. 476-2345.

PADĖKA

A. A.
KAZIMIERAS ANTANAS KETURAKIS
Mūsų mylimas vyras ir tėvas mirė 1970 m. gruodžio mėn. 6 dieną
ir buvo palaidotas gruodžio mėn. 9 d. Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse,
Chicagoje.
Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patar-
navimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.
Nuširdžiai dėkojame kun. J. Kuzinskui, kuris atlaikė gedulingas
pamaldas už jo sielą ir palydėjo vėlonę į kapines. Dėkojame kun. L.
Yerkes už maldas koplyčioje.
Nuširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą. Dė-
kojame visiems, kurie prisitūpė vėloniui gėlių, bei pareikšė mums
toje liūdesio valandoje užuojautą.
Dėkojame Lietuvos Šaulių S-gai Tremtyje už atsisveikinimą ko-
plyčioje ir dalyvavimą bažnyčioje ir kapinėse.
Dėkojame visiems laidojimo dalyvavusiems, kuriems atskirai
neturime galimybes padėkoti.
Dėkojame gražiesiems ir Laidotuvių Direktoriumi Steponui C.
Lack ir Sūnams už malonų patarnavimą.
Visiems, visiems nuširdus dėkui.
Žmona Olga, posūnis Manfred Kasinger ir
podukra Olga Bleakly.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

**Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS**

6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-8501

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijų

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VirginiA 7-6672

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2223
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2223
South Holland, Illinois

Protesto demonstracijos nepamirštini įspūdžiai

Kad ir vėlokai parašytas, čia dedamas Stasio Patlabos 3 d. vakare įvykusios milžiniškos lietuvių demonstracijos Marquette Parke, protestuojant dėl lietuvių jūrininko Simo Kudirkos išdavimo sovietų budeliams.

Ketvirtadienio vakare, lapk. 3 d. įvykusią milžinišką lietuvių ir prijauniančių demonstraciją suurošė Marquette Parko Lietuvių Bendruomenės ir Namų Savininkų valdybos, kurioms karštai pritarė ir aktinagai dalyvavo nariai ir parapilios klebonas kun. Antanas Zakaras.

Dar prieš demonstracijai skirtą laiką prie parapilios bažnyčios jau prisirinko nepaprastai daug žmonių.

Protesto prieš gėdingą Simo Kudirkos išdavimą sovietų budeliams eisenai prasidėjus, jį nusitęsė virš 8 bloku, tai yra daugiau kaip visą mylią, spėjama apie 10,000 žmonių. Eisenoje matėsi klebonas Zakaras, senatorius Pranas Savickas, kongresmanas Morganas Murphy, L. B. apylinkės valdybos nariai, Alto atstovai ir kitų organizacijų vadovai.

Iš svečių buvo ukrainiečių delegatai su vėliavomis ir jaunimo organizacijos su savo vėliavomis. Minios veidai buvo rimti, daugeliui ašaros veidais riedėjo. Minios nuotaika liudijo priežasties rimtį.

Pražiūgiavo akademikai skautais nešdami juodą karstą — žmogaus teisių laidojimo simbolį. Plakatu užrašai bylojo „Pakrantių sargyba“, išmaišė laisvės ištroškusį žmogų į žuvį. „Teismui atiduoti niekšus!“, „Pakrantių sargybiniai, jūs pridėjote pirštus prie kruviną judoskį darbo“ ir t. t.

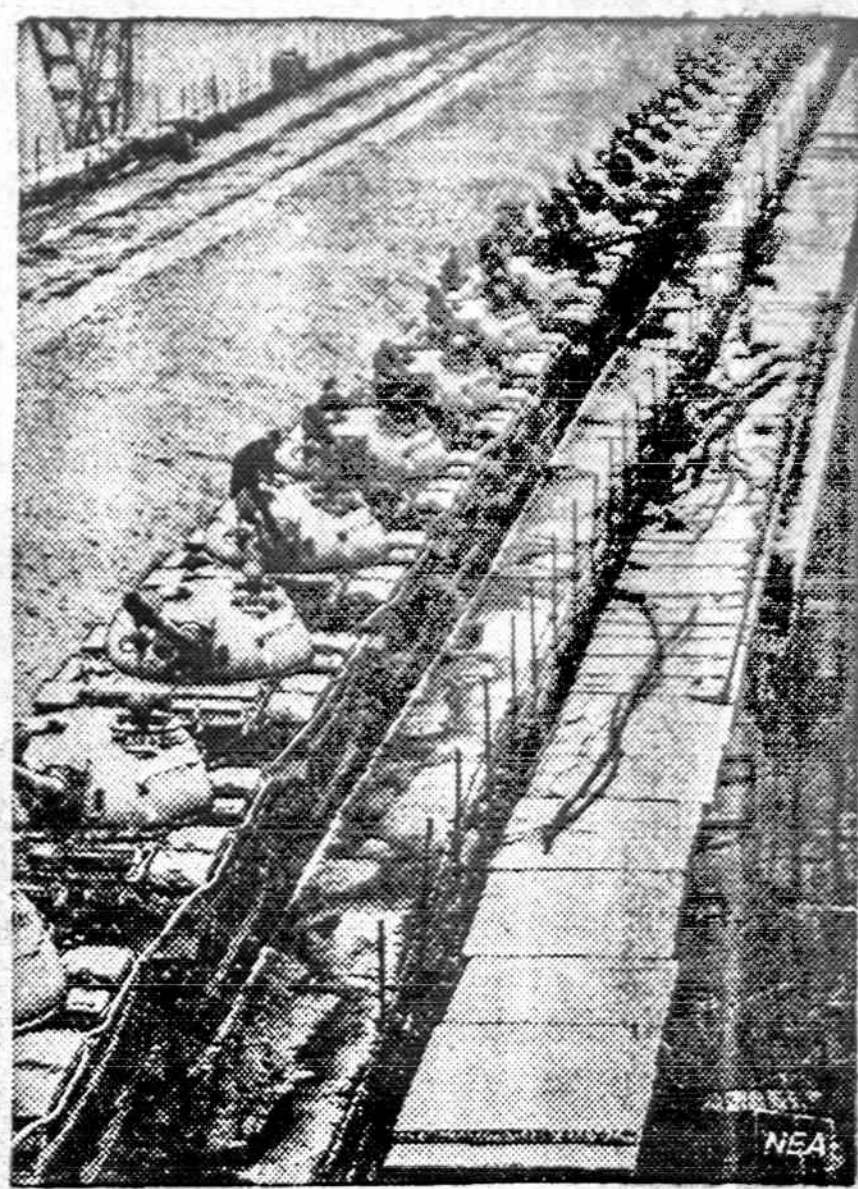
Minia žygiavo skausmą širdyse nešina, tyliai, lyg iš staip sudaryta. Kas juos subūrė į tokią milžinišką eiseną? Brolio tautiečio, laisvės troškio ir jį pasiekusio grąžinimo jo budeliams. Bet kas labiausiai jaudino žiūrovą, tai nepaprastai gausus lietuviškojo atžalyno, priaugusio čia gimusios kartos dalyvavimas.

Būriai televizijos, radijo ir laikraščių atstovai fotografavo ir užsirašinėjo stebėdami nepaprastą reiškinį.

Eisenai pasibaigus, dalyviai susirinko prie Dariaus — Girenos paminklo, kur protesto susirinkimą atidarė kun. Zakaras, paprašydamas esančius sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus, kurie iš tūkstanių krūminių galingai nuaidėjo.

Kalbėtojas pasmerkė bedieviskajį komunizmą ir jo baidius neįmoniškus metodus. Tuos metodus parodo Simo Kudirkos tragedija.

L.B. Chicago Apygardos pirmininkas Jonas Jasaitis trumpame karštame žodyje pasakė, kad kiekvienas lietuvių kankinio kraujo lašas turi būti jėga, jungianti mus bendrai kovai už tautos laisvę, kaip senimą taip jaunimą. Ši demonstracija parodė, kad lietuviai tebėra vieningi ir nepraradę supratimo, kaip brangi yra laisvė. Ypač džiugina faktas, kad mūsų jaunimas taip gyvai reagavo į mūsų tautai duotą skausmą. Panašiai jautriai pakalbėjo Alto atstovai Teodoras Blinstrubas, Stasys Balzekas ir J. Bacevičius, kurių perskaitė rezoliuciją, reikalaujantią už tokį nežmonišką išdavimą nubauti atsakingus pareigūnus. Susirinkimas rezoliuciją priėmė griausmingu pritardimu. Pabaigai minia sugiedojo Marija Marija.

Cekoslovakijoje kariuomenė atsiuntė 66 tankus, kurie sustatyti į eilę išbandė vieno naujai pastatyto tilto stiprumą.

Po to demonstracija ramiai, tvarkingai išsiskirstė. Amerikiečiai demonstraciją gerai įvertino.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

INTEGRACIJA NESISEKA

NYT praneša iš Chicago, kad nepaisant šio miesto švietimo tarybos visų pastangų paspartinti integraciją viešosiose mokyklose, segregacija šiemet yra didesnė negu buvo pernai.

Chicago švietimo tarybos duomenys rodo, kad 77 nuosimčiai miesto negrų aukštesniųjų mokyklų mokinių ir 90 nuosimčių elementariųjų mokyklų mokinių tebėra segreguoti (atskirti). Pernai aukštesnės mokyklose 73 nuosimčiai mokinių buvo segreguoti, o elementarijose buvo tas pats nuosimčių.

Tik 66 ir 531 elementarijose mokyklos atitinka federaliniais įsakymais nustatytus integracijos standartus, o bendrosios ir amatų mokyklos tik 58.

Chicago miesto viešosiose mokyklose mokinių skaičius šiemet bėra 577,700, kai dar pernai buvo 580,300. Daugelis baltųjų persikelia į užmiešius, arba į privačias mokyklas.

Chicagoje juodųjų gyventojų skaičiama tarp 35 ir 40 nuosimčių, jų vaikų mokinių apie 270,000, tačiau iš jų tik 40,000 lanko tariamai integruotas mokyklas.

„Radikalai“ atlyžta

Iš studentų tarpo rašoma: Paskaitų kolegijose klausytojų skaičiai gausūs. Šviesos bibliotekose žibė iki vėlybos nakties. Ko ne visi ekstremistai, besivadinantieji „Wheatermen“, iš mokslo pasišalinio. Kai Yale universiteto studentai paskelbė streiką tikslu paremti juodųjų panterų vadą Bobby Seale kaltinamą žmogžudyste, streike dalyvavo viso tik 60 studentų.

Kuo tatai išaiškinti? Studentų riaušės trunka jau 5 metai ir prasidėjo nuovargis. Daugumas studentų įsitikino, kad problemų diena iš dienos išspręsti neįmanoma.

Taip pat įvyko reakcija prieš bombų mėtymus ir padegiojimus. Saugumo tarnyba universitetuose dabar aprūpinta specialiais elektroniniais prietaisais, kuriais atpažįstami bombardieriai ir akmenų mėtytojai.

Ne be reikšmės ir tas faktas, kad daugumas universitetų įsivedė plačias reformas. Šian dien joks administratorius nebedaro esminių sprendimų, kurie liečia studentus, nesusi-

tarę su pačiais studentais. Be to, recesija davė savo įnašą. Nedarbui didėjant, net fakultetų nariai neberizikuoja savo karjera dėl „principo“.

Lytinių ligų epidemija

Lytinės ligos Chicagoje per pirmuosius 10 šių metų mėnesius yra virtusios tikra epidemija. Miesto sveikatos įstaiga per tą laiką užregistravo 34,794 susirgimus gonoreja ir 701 sifiliu, nors kaip sveikatos patarėjas dr. Shapiro sako, užregistruota yra tik dešimtoji gonoreja sergančių dalis. Gonoreja apsikrečiama tik per lytinius santykius.

Sveikatos įstaiga mano, kad septyni nuosimčiai visų Chicago gyventojų moterų serga gonoreja. Sveikatos įstaigos klinikose egzaminuojant apsilankę moteris, pacientės nustatė, kad ta liga serga kiek viena dešimtoji ir kad iš jų 24 nuosimčiai yra jaunesnės kaip 21 metų amžiaus.

Nepaprastai pabrango gazolinas

Jau kelerį metų, kai kas 2 — 3 savaitės tenka iš Chicago važinėti į Michigan valstiją. Pirmosios gazolino kainos buvo nedidelės ir vėlav laikėsi maždaug 33,9 c. galionas. Tačiau nuo rugsėjo pradžios tos kainos pradėjo kilti, dabar to paties gazolino galionas jau kainuoja 38,9, penkių centais pabrangti tokiu trumpu laikotarpiu yra nenormalu. Patį gazolinas tepabrango tik apie vieną centą galionui. Mokesčius po 2 centus galionui uždėjo valstybių administracijos, papildymui savo išdų, kuriuos labai tuština nepaprastai padidėjusios šelpiamųjų žmonių išlaidos.

TRUMPAI

— Albinas Rudinskas, Cicero, Ill. prieš šventes išvyks žiemą atostogų į Floridos valstiją. Apstos pas savo pažįstamus Hollywood mieste.

— Poeto Bernardo Brazdžio eilėraščių knyga „Poezijos Pilnatis“ buvo įspūdingai pristatytas visuomenei gruodžio 13 d. Jaunimo centre.

— Poetas Kun. L. Andriekus, OP, Lietuvių Rašytojų d-jos pirmininkas, buvo atvykęs Chicago į Korpl. šatrija su rengtą literatūras vakarą, kuriame vaizdžiu ir taikliu žodžiu pristatė gausiai publikai Bernardo Brazdžio paeziją.

— Frank Vaitkus žaidžia Chicago State kolegijoje krepšinio komandoje Colonels. Rungtynėse su St. Xavier kolegijos komanda Cougars, kuriai vadovauja Bob Grigas, F. Vaitkus įmetė 19 krepšių, bet jo

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

YOUNG LADY WANTED

FOR GENERAL OFFICE WORK
Salary commensurate with ability and experience. Apply:
RUBIN BROTHERS
1127 W. DIVISION — 5th Floor
337-3530

SECRETARY

EXPERIENCED IN SHORTHAND
Typing and Filing
One girl office.
35 hour week.
35 E. WACKER
641-3164

DEPENDABLE WOMAN

For working mother. 5 day week.
Steady. Care of two school age boys.
8:30 A. M. till 5:30 P. M. Good salary for right person. References.
Excellent transportation near.
642-2273

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

PAINT MAKER

(BATCH MAKER)
Shader — experienced
Full or part time.
Permanent.
Call 721-9800

MISCELLANEOUS

Įvairūs Dalykai

FURNITURE FOR SALE

Must sacrifice 7 rooms Mediterranean furniture. 2 velvet sofas, hide-a-bed, fur chair, dishes, chain and tiffany lamps, Zig Zag sewing machine, mirrors, paintings, antique wrought iron wall decorations, suede kitchen set, heavily carved A.M. FM stereo, 8 track tape player. African weapons, skins, carvings, all authentic. Many miscellaneous. Original cost over \$10,000 — sacrifice all for \$2,500. Will separate.

CALL

327-1632 or 327-2920

SUTAUPYKITE 50%

Už puikų daiktų darbų viduje ir lauko. Sienu plovimas ir juosklavimas. Vandens nutekėjimo rny valymas ir išsivalymas. Tvirtinimas, apdardas.

Skambinti: GEORGE 349-2830

FURNITURE AND FIXTURES

Reikalingi ir frenginiai

PARDOUOJAMI

IS MODELINIO NAMO BALDAI 10% iki 50% nuolaida. Galinga parketais ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL: GR 6-4421

6200 So. WESTERN AVE.

komanda prašimė 95:89 rezultatu. Cougars iš 7 rungtynių 6 laimėjo.

— Kino artistė Lee Kilmorytė Los Angeles, Calif., dalyvavo ir kalbėjo lietuvių demonstracijose prie vietos Federalinio pastato, protestuojant dėl Simo Kudirkos išdavimo sovietams. Ten budynės tęsėsi apie 100 valandų.

— Chester Jakus žaidžia St. Rita pradžios mokyklos krepšinio komandoje ir yra minimas tarpe geriausių tos klasės žaidėjų Chicago pietvakarių apylinkėje.

— Lietuvių jūrų šaulių kuopa, laimingai baigusi 1970 metų plaukiojimo sezoną (nė vienas neiškrito per bortą), Kalėdų antrą dieną, šeštadienį gruodžio 26 d. Vyčių salėje, 2455 W. 47th St., rengia linksmą balių, kurio pelnas skiriamas jachtai išlaikyti.

— Atgimime sveikatai ir šviesai — gėris gyvens mums ir mūsų tarpe, — 311 Alvedo radijo paskaita šį ketvirtadienį, gruodžio 17 d., 10 v. r. Sophie Barcus Radijo Seimos valandoje.

— Visiems lietuviams bendros Alvedo kūčios bus šį sekmadienį, gruodžio 20 d., 3 v. p. Marquette Parko parapilios salėje. Tėveliai saviems vaikams per Svečių iš Lietuvos įteiksimas dovanėles — geriausias knyges, pvz. Du broliukai, įteikia būdintiam alvedui. Pakvietimai Marginuose ir prie įėjimo. Visi kviečiami.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISIMOKĖJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITE!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

TEL. 925-6015

RESTORANAS — VALGYKLA. Dviejų aukštų namas, moderniški ir nauji baldai — judri vieta — labai geras biznis, lengva aptarnauti.

3 BUTAI ir BIZNIO patalpa, Rinktinė vieta Marquette Parke. \$43,000. 11 BUTŲ MURAS, 10 metų, 60 p. sklypas, geros pajamos, puiki vieta.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.

Pilna apdrauda.

I. RUDIS Tel. CL 4-1050

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagen, Volvos, Mercedes, Porschos ir kitas vėis ir vietinės gamybos mašinas. Elektroniniai tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.

Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VIETAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliai, baldai, maistas, pinigai.

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

TERRA

Brangenybės, laikrodžiai, dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

help your HEART FUND

help your HEART

ŽMONES PERKA NAMUS

LENGVU \$14,000 pajamų iš apartamentinio mūro, kuris ir 15 metų neturi. Pastatytas turtingam rajone. Kaina greitam pirkėjui \$77,000.

KUKULUS NAMELIS — 2 butukai pačiame Marquette Parke. Kaina \$17,000, gal ir mažiau.

2 GERI MURINIAI NAMAI Brighton Parke. Duoda virš \$16,000 nuomos ir mažos išlaidos. Jei pamatysi, tai nupirksi už \$52,500.

5 BUTŲ SVIESUS MURAS ir 3 auto mūro garažas pačiame Marquette Parke. \$7,500 pajamų. Tik dėl ligos atduoda už \$48,000.

PLATUS LOTAS. Marquette Parko centrinėje gatvėje. Kaina — susitarsim.

PUIKUS DIDELIS 2 po 6 mūras. Gazu šildymas, platus sklypas, mūro garažas, arti ofiso. \$29,500.

2 BUTŲ, 14 metų modernus mūras, 3 auto mūro garažas, Marquette Parke. \$36,000.

9 KAMB. MURAS, gražus — kaip naujas. Geros pajamos, arti mūro. \$19,600.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAIŲOME įvairaus dydžio namus visur. Parpiname, paskola, visokeriopą apdraudą, veikla notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

PROspect 8-5454

5 KAMBARIŲ mūrinis, 6-tas padarytas šildomam porčiūje. Šiluma gazu, moderni virtuvė, 2 automobilių garažas. \$20,500.

4 KAMBARIŲ EXPANDABLE (viršus neužbaigtas), apnuojus, mūrinis. Šiluma gazu, aluminijaus langai, 2 automobilių garažas, šoninis įvažiavimas, platus sklypas. \$25,000.

5 KAMBARIŲ mūrinė rezidencija. Šiluma gazu, 1 1/2 auto garažas, platus sklypas. \$18,900.

2 PO 6 MURINIS. 2 atskiri karštu vandeniu šildymai gazu. Modernios virtuvės, 2 automobilių garažas, Marquette Parke. \$32,000.

2 PO 5 1/2 IR 4 KAMB. RUSY. Šiluma gazu, alumin. langai, platus sklypas, graži nuosavybė Gage Parke. \$43,000.

4 PO 5 IR 1 BUTAS RUSYJE, mūrinis. Alumin. langai, šildymas gazu, garažas, Marquette Parke. \$32,000.

NFRIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba Ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visus rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiešiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus ideidame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudėdome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visos darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047

Išsavinimas veltui, kreipkitės bet kada

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI

„NAUJENOSE“ — TURI GERIAUSIA

PASISĖKIMA BIZNINIAI

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.